

11
12

הערר קאמפאניעץ אין דער ראליע פֿון לפידות ,

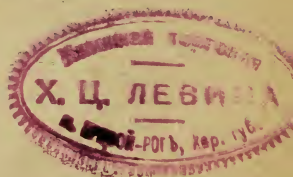
פערלאג „ווארשעווער אידישער טעאטער“
א. ג. קאמפאניעעץ.

№ 1.

בן הדר

היסטארישע אפערעטא אין 4 אקטען

פון האַרוויץ.

ווארשא, תרס"ו.

דריקעדיי נ. סטארקאוואלסקי, געגשע 18

БЕНЪ ГАДОРЪ

212 Оперета въ 4-хъ дѣйствіяхъ.

Соч. И. Горвича.

Тип. Н. Старовольскаго, Гусья 18.

פֿערזאנען:

48	יאָהר.	קעניג פֿון חבור	שְׁלֹמֹן בֶּן עֲמִנוֹאֵל
40	"	זיין פֿרוי	צִבּוֹרָה
24	"	זייער זוהן	בֶּן הַדּוֹר (פֿרינץ)
40	"	קעניג אין הימן	חֲנוּךְ שְׁלֹמֹנִים (ברודער)
20	"	זיין טאָכטער	עֲלָמוֹת
17	"	איהר קאמער-מיידעל	רַחֲמָה
45	"	הויף דינער, אַ שפּור	לִפְדּוֹת
40	"	זיין פֿרוי	צִירְעָה

אַמֹּן פֿאַלק אַנפֿיהרער; פֿריהער ביי שלמון, שפּעטער
 ביי חנוך, געגען 56 יאָהר.
 מולטער, פֿלויגים, 2 פֿערברעכער, פֿוישער,
 מיידלעך און פֿאַלק.

ערשטער אקט.

וואלדונג, שייטערהויפּען, פּאַלק, סאַלדאַטען און 2 פּערארטילטע.
אלע טרעטען אויף אונטער אַ טרויער מאַרש.

אונשולדיג זענען זיי אַצינד,
רעטע דיינע קינדער פֿון טוירט
אַל רחום וְחַנוּן!

שיטצע דיינע קינדער פֿון דעם
טוירט.

מיר בעטען דיך אלע
רעטע זיי פֿון טוירט
רעטע זיי פֿון דעם טוירט
פֿון דעם טוירט.

כאַר: אַל רחום וְחַנוּן
שיטצע דיינע קינדער פֿון דעם
פֿינד

מיר בעטען דיך אלע,
רעטע דיינע קינדער פֿון דעם
טוירט.

אונשולדיג זענען זיי אַצינד,
מיר אלע בעטען,
פּערגייעב זיי זייערע זינד,

אויפֿטריט אָמון.

אָמון: לייעבע בירגער אונד טאפּפֿערע קריגענער פֿון חבור,
הערט דעם בעפֿעהל אייערעס קעניגס (לעזט) ווירדיגער
קראַפֿט דעם קעניגס! נאָט איז מיין צייגע, דאָס איך אין דען
טוירט אייערעס קעניגס, שלמון בן עמנאָל פֿון חבור, קיינע שולד
האַבע. איך לייעפֿערע אייך די 2 מערדער, וועלכע זיין הייליגעס
בלוט פֿערגאָסען האָבען, וועהרענד ער מיט מיר צוואַסען געגען
אונזערע פֿינדע די אַראַבער אין באַנדאָר אויף דעם שלאַכטס
פֿעלד געקעמפֿט; דיעזע וואָלען אויף מינען בעפֿעהל הינגערויב-
טעט ווערדען, און מיט איהרעם בלוט וואָל דער פֿערדאָכט ריין

געוואשען ווערדען, דער מיך בעשולדיגט, אן אייערעם קעניגען
זעלבסט די האנד געלעגט צו האבען. (צום פֿערוואַמלונג) האָט
איהר נאָך וואָס צו אייער פֿערדעכטיגונג פֿאַר צו ברענגען?

באר: זי ווענען אונשולדיג!

אמון: שאַרפֿריכטער! טהוט אייער בעפֿעהל (פֿון קוליסען,
שלמון זינגט) איך הערע אַ שטימע. די אן מיר איינען
שרעקליכען געדאַנק אויפֿוואַכט. וויר וואַלען מיט דער עקזיקוציאָן
וואַרטען ביז וויר דען מאַן נעהער בעטראַכטען ווערדען (קוקט
אַרויס) עס איזט איין גרייז, ער זאָל דיעזע הַנְרִיכְטונג ניכט
אנועהען! פֿערשטעלט די אָפֿפֿער! (געשיהט).

שלמון: (אלס בעטלער מיט פינאַלע) נון האָט דיעזער אלטער
בעטלער מיט זיין ליעד אייערע הערצער אין שטיין
פֿערוואַנדעלט? האָב איך אייך אָפֿשר אייער שמחה פֿערשטערט?
איז היינט עפֿעס אַ יום־טובֿ אין הַבִּיר? יא, יא, מיר דאַכט זיך ווען
איך האָב קיין טעות, איז היינט דער געבורטס־טאָג פֿון קעניג
שלמון, היינט ווערט ער 40 יאָהר אלט.

אמון: ריכטיג 40 יאָהר היינט, ל"ג־בֶּעוֹמֶר איז געווען זיין
געבורטס־טאָג. (לויט) דו שיינסט איין פֿריינד אונזערעם
גאָט זעלונען קעניג שלמון בן עמנואל צו זיין, און עס טהוט מיר
לייד דיר די מרויעריגע נאַכריכט מיטצושטילען, דאַס דער קעניג
שלמון לענגסט טוירט אַזט. הֵנֶר זינד די 2 פֿערברעכער, די זיין
הייליגעס בלוט פֿערגאַסען, און אויף בעפֿעהל אונזערעם נײַען
קעניגס, זאָלען די בייַדע זאָבאַלר הַנְגֶּער־ריכטעט ווערען.

שלמון: זעהר ענדעל פֿון אייער קעניג. אבער צו קאָן איך די
מערדער זעהען?!

אמון: לאָזט די מערדער פֿאַרטרעטען (געשיהט).

שלמון: (בעטראַכט זי) חא, חא, חא, חא, דאַס ווענען די
מערדער דעם קעניגס?! איך שווער בײַ גאָט! אז זי

זעהען נישט אויס זיין מערדער.

אמון: דו שווערסט בײַ גאָט?

שלמון: איך האָב אין מיין לעבען נאָך קיין מאָל פֿאַלש
געשוואָרען.

אמון : וואס ווילסטו דו דאמיט געוואנט האבען ?

שלמון : דו פֿרעגסט מיך וואס איך מײן דאמיט צו זאגען ?

האט שוין דאס פֿאלק פֿון חבור זייער אלטען מנהג פֿערגעסען ? — ווען א מענטש איז פֿון א מענטשען צום טאדט אלס פֿערברעכער פֿעראורטיילט געווארען, זאל מען איהם, ווען ער פֿיהלט זיך אונשולדיג, געבען פֿאר דער שטראפֿע געלעגנהייט גאט צו בעטען, וועלכער ווייסט אלע סודות, ער זאל זיין אונשולד בעווייזען, דאמיט וואס ער וועט פֿון הימל דין ענגעל זענען דאס פֿייער צו פֿערלעשען.

אמון : רעכט האסטו אלטער, עס זאל אויך געשעהן. (צו די

מערדער) איהר פֿעראורטהיילטע! עס שטעהט אייך דאס רעכט פֿריי — תפלת הגשם מתפלל צו זיין, ער זאל אייער אונשולד בעווייזען, מיט דעם דאס ער דאס פֿייער לעשען ווירד. איהר קאנט זעלבסט דיעזעס געבעט פֿערריכטען, אדער וועהלט אייך אויס צו דיעזען צוועק איינעם פֿון דאס פֿאלק.

פאלק : דער אלטער זאל זיי בעטען.

אמון : ערוויירדיגער גרייז, די פֿעראורטהיילטע וועהלען דיך פֿיר זיי בעטען, פֿיהלסטו דו דיך גענוג קרעפֿטיג דאצו ?

שלמון : יא! דאך זאל דאס פֿאלק מיטבעטען מיט מיר.

אמון : הוקן מתחיל בהפלה.

באר : מיר בעטען דיך גאט! העלף אונז אין דער נויט!

מיר דינע קינדער, בעטען דיך אצינדער,

שיק אונז יעצט דיין רעגען, אין דיין זעגען!

שלמון : בעווייז אונז דיין גבורה! וואס דו האסט אונז בעווייזען אמאל.

באר : דינע קינדער ישראל, דינע קינדער ישראל (מוזיק).

שלמון : און מיר וועלען זינגען.

באר : צו דיר שירה.

שלמון : זכור הנולד. געדענק אונז גרויסער גאט פֿון אברהם

יצחק ויעקב — אין אונזער הפלה בעטען מיר

שיק אונז דיין ברכה און הצלחה, וועט זיין שיר ושבֿקה.

קשוב! (מוזיק).

אמון: רבש"ע דו הערר פֿון דעך וועלט,

מיר בעטען דיך רעגען, שנעל שיק פֿון דין געצעלט.
אז מיר זאלען ניצול ווערען פֿון בושערען טוירט. שטיי ישראל
ד' אָהר! (מוזיק)

כאר: שיק אונז דין ברכה והצלחה, וועט זיין שיר ושכחה,
אוי, אוי, בעבורו, אוי, אוי, אל המנע מים.

ציג אונז געשווינד, בצדקם חן חשרת מים. (כאר ווידערהאלט)
בעווין אונז דין גבורה! (מיט כאר. בים שירה).

שלמון: משיב הרוח ומוריד הגשם. (כאר) לברכה ולא לקללה!
(דער כאר מאנצט).

שלמון: ערווירדיגער מאן, איך פֿיעל מיך ווער טיעד און שוואך,
קענסטו מיר נישט פֿערשאפֿען א שטיקעל אָרט וואו

זיך אָפצורוהען, איך זאל פֿח האָבען ווייטער צו וואַנדערען!

אמון: געה אלטער, דאָ נישט ווייט איז מיין געצעלט, געה.
רוה זיך אויס.

שלמון: איך דאנק דיר פֿיר דין חסד! (אָב).

כאר: האָך לעבע דער	יא! נאָר ער איז אונזער
קעניג חן,	זינער

חן דער מעכטיגער העלד,	ער זאל נאָר תמיד בעגליקען
ער זאל געזונד און שטארק	יא! בעגליקען

נאָר זיין	יא! בעגליקען
-----------	--------------

ער איז דאָך אונזער קריגער	האָך לעבע, האָך!
ער איז אונזער זינער	האָך לעבע, האָך.

אויפטריט חן.

חן: אָמון! זענען די פֿערברעכער שוין פֿערברענט געוואָרען.
לויט איך האָב בעפֿעהלט?

אמון: דער שופט צדק האָט דין בעפֿעהל צוריק גערופֿען,
דורך אַיין הימלעל-וואונדער איז דער אונשולד בעוווּזען

געוואָרען!

חנן: (בעיני) וא, וואס וואגען מינע אונטערטהאנען, אין מיין געגענווארט צו בעהויפטען? זאגע, ווער האט עס מינעס בעפעהל צו ווידערשפרעכען געוואנט!?

אמון: די שטימע גאטעס האט דורך דאנער און בלויז צו דעם פאלק געשפראכען.

חנן: און ווער בעוואנט דאס פאלק אויף דיעזע שטימע צו הערען?

אמון: ניין, מיין קעניג, עס וואר איין אלטער בעטלער דער דאס פאלק פון דעם מנהג עראינערט, און אויף זיין געבעט שיקט אויך גאט רעטונג.

חנן: ווער וואר דיעזער בעטלער, דער דיעזעס וואנט! ? אויף ארט און שמעלע זאל איהם דאס שיקואל דעם קעניגס

מעדרער טרעפען!

אמון: ער וואר איין שלוח פון גאט, מיין קעניג...

חנן: איין בעטריגענער.

אמון: איין איש אלהים.

חנן: איין נידטס-ווירדיגער.

אמון: איין נביא.

חנן: וואס? מיין פאלק וואנט עס מיר צו ווידער-שפרעכען? נון גוט, ענטפערנעט אייך אלע.

ארע: (אבנעהענדיג) פאלקס-שטימע איזט גאטעס שטימע (אב).

חנן: אמון, בלייבע, זאגע מיר פערדיען איך האסס דעם פאלקס?

וואס טהו איך דען נידט, אום מיט אייך, אין

פריערען צו לעבען. באלד ווי אייער קעניג ערמארדעט געווארען,

שמעל איך דען אנטראג, דאס זיין זעהן, דער פרינץ בן הדור,

מיט מיר די העררשאפט איבערנעמען זאל, אבער ער פערוויי-

גערטע עס. נאך מעהר, ער פערמייניגט זיך מיט אונזערע פיינדע

אום געגען מיך צו קעמפפאען. איך לאז מיר די קעניגען וויטווע

ברענגען, בעט זי מיט מיר צו הייראטען, די העררשאפט מיט

מיר צו טיילען, דאך אויך זי ווילען מינען אנטראג צוריק; שוין

10 יאהר, דאס זי אין מיין שלאס וואהנט, אונד נאך וויליגט זי

ניכט איין, מיר איהר האנד צו רייכען, יעדאך דער מעכטיגער

קעניג חנן ווירד נײַכט מעהר לאנגע מיט זיך שפּאַסען לאסען .
האבע איך רעכט אַמון ?

אמון : איך וויל האַפּען , דער קעניג ווירד גנאדע פֿיר רעכט
ערגעהען לאסען .

חנן : נון , ווער איזט דיעזער בעטלער , דער דאָס פֿאַלק געגען
זיין קעניג אויפֿגערייזט האָט ?

אמון : דא קומט ער , מעגע דער קעניג זעלבסט מיט איהם
שפּרעכען .

אײַפֿטריט שלמון .

חנן : (שלמון קומט) נוט מיט מיר, נאָר מיט מיניען דעגען וועט
ער שפּרעכען (ציהט ערשרעקט צוריק) דיעזע געשטאלט ,

דער גייסט מינעס ברודערט , דאָך זיי עס ווער עס וויל , ער
דארף נײַכט לעבען . זאָג אלטער ווער ביזטו ?

שלמון : איך בין דער קעניג פֿון חבור .

חנן : (אַמון ערשראָקען) דער קעניג פֿון חבור ? !

שלמון : נו , וואָס האָט איהר זיך אזוי ערשראָקען ? ! נישט פֿאַר
יעדען קעניג , דארף מען מורא האָבען , איך בין דער

קעניג פֿון די בעטלער ; אראביען איזט בעריהמט מיט זיינע
בעטלער , און איך בין זייער קעניג .

חנן : דו ביזט קעניג דער בעטלער , אונד וואָס מאַכסטו דאָ ?

שלמון : איך בין געקומען אויסבעטען , דאָס לעבען פֿון אונז
שולדיגע מענשען .

חנן : דאָס איזט פֿיר איין בעטלער , איין צו גרויסעס פֿער-
לאנג .

שלמון : איך בין אַפֿער דער קעניג דער בעטלער .

חנן : אונד ווער האָט דיר צו איהרעס קעניגע געמאַכט ?

שלמון : דער קעניג אלער קעניגע .

חנן : אלטער , דו האָסט וואָהל געפֿונדען , אונד איך ערלייבע
דיר שטעטס און מינעס קעניגליכען הויף צוויילען — אונד

אלעם וואס פֿון מיינעם טישע אבפאלט זאל קיינעם אנדערען אלס נור דיר אליין געהערען.

שלמון: ניין, איך בעטעל נישט פֿיר מיר, איך בעטעל שטענדיג נור פֿיר מיין פֿאלק.

חנן: אונד וואָפֿאָן אַלזאָ לעבסטו זעלבסט?

שלמון: 17 יאהרע האבע איך אויף איינער אינוועל געלעבט פֿון האָפֿען אונד בעטען.

חנן: גענוג, אָמון, איך וויל דער אלטער זאל נאך מיינעם שלאָס און תּימן געבראכט ווערדען. היער שטעהט איין שיף, וועלכעס איהם אויף צונעהמען ווארטעט. לעבע וואָהל, אלטער, אין פֿערלויף פֿון 3 טאגע וויל איך דיר אין מיין שלאָס זעהן. לעבע וואָהל, אָמון, איך וויל פֿונקטליכע ערפֿילונג מיינעם בעפֿעהלעס. (אכגעהענד) דער אלטער קומט מיר זעהר פֿערדעכטיג פֿאַר, דאָס שיף מוס מיט איהם צוזאמען פֿערברענט ווערען (אָב).

אמון: ניין, ניין. לענגער האלט איך עס נישט אויס... מיינע אויגען טוישען מיך... אָבער מיין הערץ זאגט מיר דאס

דו ביזט מיין קעניג שלמון בן עכנואל...

שלמון: (אָמון קניעט) שטעה אויף! אזוי ווי דו ליגסט יעצט

פֿאַר מיר, ביסטו ערשט געלעגען פֿאַר איין טיראן,

וואָס ער האָט זיכער אייער קעניג ערמאָרדעט, און האָט די

קעניגען ביי זיך געפֿאנגען, אונד דען רעכטס=מעסיגען קראָה=

פֿרייגן בן הדור האָט ער פֿיליכט געוואלט ערמאָרדען.

אמון: אָבער ווי קומט עס, מיין קעניג, דאס דו זאָ פֿער=

שטעלט ביזט, דאס קיין מענש, זעלבסט דיעזער טיראן,

ווארען דיר צו ערקענען נישט איממשטאנדע.

שלמון: אַלזאָ הערע... אָמון... פֿאַר 17 יאהרע, ווען איך בין

מיט איהם צוזאמען אין דער קריגע געגען די אראבער

געגאנגען, זענען מיר ביי דעם אויף איין שיף געפֿאהרען. פֿלוצ=

לונג אין דער נאכט, ווען איך האבע פֿעסט געשלאָפֿען און פֿון

זיעגע געטרוימט, האבען מיך 2 פֿעסטע הענד ערגריפֿען, און מיך

אין מעער געווארפֿען. דעם נעכסטען טאג האב איך ערוואכט

אויף א שטיין-אינוועל. 17 יאהרע האבע איך אויף דיעזען אינוועל
פֿערבראכט. ווי אזוי איך האב דאָרט געלעבט, קענסט דו אין
מיין אויסזעהען ערקענען. פֿאַר אייניגע מאָנע האבע איך געזעהן
אין קויפֿמאָנס שוף פֿערביי פֿאהרען דעם אינוועל. אין גאָטעס
נאָמען האב איך מיך אַרײַן געוואָרפֿען אין די געװײזטע וועלען.
און זיי האבען מיך לעבענדר צום קויפֿמאָנס שוף געבראכט, יעצט
בין איך דאָ אלט, פֿערווילדעט, אָבער איך לעבע. דו הערסט?
אַמױן, איך לעבע. קום, אַמױן מיט מיר. אלס בעטלער וויל איך
אין זײַן הױז קאָמען, אָבער אלס קעניג וויל איך פֿון איהם ראָכע
נעהמען. קום אַמױן, טוירעט דעם טיראן, אינווער לאַזונגס-וואָרט
זאָל זײַן: קעניגען צפֿירה אונד פֿרינץ בן הדור (ביידע אָב).

אײַפֿטריט לפֿידות.

לפֿידות: בנאָמנות שָׁלִי, ווײַ איך בין א יוד דערצו, עס איז אַ גע-
שעפֿט (רופֿט) קום אַרײַן און האָב נישט קײַן מוֹרָאָ.
דאָ איזט קײַנער נישטאָ! (בן הדור ערשײַנט) זעץ דײַך אַנידער
און ערקלערע מיך נאָך אַמאָל, וואָס הײַסט, דו האָסט ערמאָרדעט
דעם פֿרינץ בן הדור? בנאָמנות שָׁלִי, ווײַ איך בין א יוד דערצו, עס
איז אַ געשעפֿט... דאָ קען אַרױס אַ פֿאַר שטענע מטבעות אַ חוץ פֿבור
וגדולה!

בן הדור: הער מיך אויס לפֿידות, ווײַ דו זעהסט בין איך
א איינפֿאַכער פשוטער יונג. צווישען די פֿוישער-
געוועלען, האָב איך געהערט שמועסען, אז דער קעניג האָט בעש-
טימט אַ סומע פֿון 1000 רענדלעך פֿאַר דעם יעניגען, וועלכער ווירד
ערמאָרדען דעם פֿרינץ בן הדור!

לפֿידות: בנאָמנות שָׁלִי, ווײַ איך בין א יוד דערצו, עס איז אַ גע-
שעפֿט, ערצעהל ווייטער.

בן הדור: אין אַ מאָג, ווען איך בין אַרום געפֿאַהרען מיט אַ
שיפֿעל פֿיש האַפּען, האָב איך דערוועהן ווײַ אַ יונגער
מאן דרעהט זיך בײַם ברעג, און רופֿט איך זאָל צו איהם קומען.

איך שפרינג מיט מיין שיפעל, און איך בין שוין געוועזען געבען
 איהם. יונגערמאן, זאגט ער צו מיר וויפילעל ווילסטו, זאלסט מיך
 אריבער פיהרען מיט דיין שיפעל נאך הימן... איך וויל, זאגט
 ער, דעם קעניג זעהען. איך האבע באלד פערשטאנען, אז דאס
 איז דער פרינץ בן הדור, ער וויל דעם קעניג טוידטען, און זיין
 מוטער פון געפענגענעם בעפרייען, איך האב נישט לאנג געקלערט,
 און מיט מיין שפיז האב איך איהם דורכגעבויערט זיין ברוסט. אלעס
 וואס ער נאר ביי זיך געהאט, האב איך צוגענומען, און דעם טויד-
 טען האב איך אין וואסער אריין געווארפען, די פיש זאלען
 איהם אויפֿעסען.

לפירות: בן... שא... אבער מיט וואס וועסטו דעם קעניג
 איבערצייגען, אז דאס איז געווען דער פרינץ בן הדור?

בן הדור: צווישען די זאכען וואס איך האבע ביי איהם געזאגט
 איז געוועזען א מעדאליאן מיט דעם בילד פון דעם
 פרינץ ווען ער איזט נאך 8 יאהר אלט געווען (צייגט איהם) נא
 קענסט עס זעהען...

לפירות: קיש... דאס איז ער!

בן הדור: דו קענסט איהם דען?!

לפירות: דו זאגסט דאך מיר, אז דער קעניג וועט מיר שוין
 גלויבען, וואס זשע וועל איך האבען דערפון?

בן הדור: איך וויל דעם פבוד, און די מצינה.

לפירות: א שען פנים קען ער האבען פון מצות און פבוד,
 בן... דער קעניג דארף באלד אנקומען, וועל איך

דיך פאר איהם פארשטעלען, דערווייל ווארט אויף און איך וועל
 געהן ברענגען א ביסעל וויין, וועלען מיר טרונקען לחיים, צום
 נייעם געשעפט! (אב).

בן הדור: אד שרעקליכער טאג מינעם לעבענס, (בעטראכט עס
 דעם מעדאליאן) הייליגעס אנדענקען מינעם ערמאר-

דעמען פאטערס, לעהרנע מיך ווי גערעכט צו האנדלען, איך
 וועל ראכע געהמען פיר דיין פערנאסענעם בלוט, אינד פיר די
 למדען פון מיין מוטער, גיסט מינעם פאטערס, שטעהע מיר
 ביי! — (זינגט).

דארט און היממעל זעה איך שיינענדיג,
 קליינע שטערענדלעך גאר אהן א שיעור,
 דאך דערוועג איך איינעם וויינענדיג
 און קוקט מיט טרויער אראפ צו מיר.
 די שטערענדלעך זאגען מיר פון ווייט
 וואס בעדייט דיין טרויערקייט?
 דו „שטערענדעל שטענעס" איך פרעג ביי דיר,
 וואס איזט מיין צוקונפט? זאג עס מיר,
 צי וועל איך בעגליקען, צי ניין?
 פרעג איך ביי דיר דאס מיט אנעוויין...
 זאג נאר מיר צי עס וועט מיר זיין גוט?
 ענטפערט מיר דאס שטערענדעל פון ווייט
 פערלער קיין מוטה, זיי בערוהט
 און העלפען וועל איך דיר צו יעדער צייט —

פליצום דערוועג איך דעם היממעל שפאלטענדיג
 און איין ערשיינונג זיך צו מיר בעווייזט
 און צוויי מלאכימלעך דאס צוהאלטענדיג,
 האב איך דערוועגן מיין פאטערס גייסט
 א שטימע האב איך באלד דערהערט
 נעהם ראכע, ער האט עס די ווערט,
 ערמאָרדעט דיין פאטער האט חָנן
 געפאנגען דיין מוטער האט דער מוראן
 גאט וועט דיר העלפען, מיין ליעב קינד,
 ראכע צו נעהמען ווי געשווינד,
 פערשווייג נור ניכט דיין פאטערס בלוט
 האט דער גייסט געברילט צו מיר פון גאנץ ווייט
 ראכע נעהם למען השם!
 און העלפען וועל איך דיר צו יעדער צייט (אב).

לשירות טרעט אויף שיבור מיט דעם קריגעל וויין.

נא דיר א ביסעלע וויין, וועסטו זיך פשוט מחיה זיין, (ער קוקט זיך אום) וואָס, ער איז גאָר נישטאָ? ער איז גאָר אויסגעטריי-קענט געוואָרען? אויב אזוי וועל איך אליין טרינקען. (עס געשיהט) וואָס אין קריגעל איז אויך אויסגעטריקענט געוואָרען? .. מסתמא האָב איך אויסגעגאָסען. נאָר ווי מיינט איהר חלילה אויף דר'ערד? ניין, אין האַלו אַרײַן. דערפֿאַר איז די קריגעל געוואָרען מוידט און איך רויט. (זינגט):

דאָס ביסעלע וויין איז גוט
עס שטאַרקט אונד וואַרעמט דאָס בלוט.
מען ווירד דאן איין אנדערער מענטש גאָר
די אנדערע מענטשען דערנאָך
אויך טרינקען מוז ער דאָך.
נו טרינק איך דאן פֿאַר איהם, אויך פֿאַר מיר
איך טרינק מיר ווי אַ מאַמע
און ווער אַנטשלאָפֿען ווי אַ פֿערד
איך האָב די וועלט אין פֿיאַטע
איך האָב מיין ווייבעלע טיעף אין דר'ערד.
אַ ביסעלע וויין זאָל איממער זיין, ס'איז זעהר פֿיין,
מען קנאַקט אַרײַן, דאן האָט מאַן שוין רוה,
באַקמנות שלי, ווי איך בין אייד דערצו.

עס וואַהר מיין משפּחה גרויס,
איך קום פֿון יחסנים אַרויס,
רבנים, גאונים, גרויסע טרינקער אויך,
זיי זענען מוידט, אזי אַ קלאַג,
איך האָב יאָהר־צײַט אלע טאָג
איך מאַך נאָך זיי אַ קנאַק, אז עס געהט אַרויך,
פֿאַר זייערע נשמות, פֿאַר זייערע גרייז גראָהע בערד.
טרינק איך אַן רחמנות, איך האָב זיי אלע טיעף אין דר'ערד—
ווייל אַ ביסעלע וויין א. ז. ווי. (בום).

א שוויגער האָב איך געהאט, מיט איהר געווען בלאט
און פֿון איין פֿלאַש געווייַזט ווי זי. אזוי איך.
דעם וויין האָב איך געבראַכט, פֿערבייסען האָט זי געמאַכט.
גאָר פֿון דער וועלט אוועק איז זי גיך
איך דארף יעצט קרענע רייסען
איך טרינק גאָר אַהן פֿערבייסען
מסתמא האָט זי די ווערט,
איך האָב מיין שוויגער טיעף אין דרערד
ווייל אַ ביסעלע וויין א. ז. וו. (ביים).

אויפֿטריט רחקה

רחמה: צפֿראַ טָבא, דעם אלטען לפֿידות!

לפֿידות: אַ גוט מאַרגען דיר, מיין כשרה מלומדת, וואָס האָסטו
דיך היינט אזוי שעהן אויסגעפּוצט?

רחמה: אונזער פֿרונצעסען עֶלְמַת האָט איינגעלאדען אלע מעד-
כען פֿון תימן אויף פֿיש-פֿאַנג פֿאַרמיע. נו, דארף
רחמה'לע אויך דערביי זיין.

לפֿידות: זעהר שען, זאָג מיר גאָר רחמה'לע, אָפֿשר, וואָלסטו
מיך אויך געכאַפט אין דיין נעץ?

רחמה: איך מיין, איידער צו חאַפֿען אַזאַ אלטען גרויען פֿיש
וואָס שמעקט שוין מיט יענער וועלט, וויל איך גיכער
כאַפֿען אַ יונג פֿישעלע, אַ גאָלדענעס, עס זאָל זיין אַ מחיה אָנצוקו-
קען. און אויף דיר וועל איך ערצעהלען דער מוהמען צפורה,
אַז דו מאַכסט מיר ליעבעס ערקלערונגען, וועט זי דיר מיט די
געגעל אָב קראַטצען די ליסקע פֿון דיין פנים, וועסטו האָבען אַ
פנים ווי אַ אָבגעשטילטער הערינג!

לפֿידות: עה! דו וועסט עס מיר נישט טהון, דו ווילסט דאָך איך
זאָל דיר געבען מיין זעהן פֿאַר אַ חתן!

רחמה: דו דאַרפֿסט איהם מיר נישט געבען, איך האָב איהם שוין
אַלעין גענומען. די חיות אין וואַלד, די פֿליגעל אויף

די ביימער, די שטערען אין הימעל, די פֿויש אין וואסער, זענען
עדות, אז מיר האָבען זיך ליבער צוגעשוואָרען.

לפידות: איך וועל איהם מיט גוואלד פֿון דיר אוועק רייסען!
רחמה: דאָס קענסטו נישט טהון, אז דו וועסט קענען מיט פֿלאַ-
מען אויסלעשען דאָס פֿייער, מיט אַ נעץ אויפֿהאלטען
דעם ווינד, מיט אַ האַק דאָס וואַסער צו שפּאַלטען, דאמאָלס וועסטו
קענען פֿון מיר רחמיאל'ן אוועק נעמען!

לפידות: רחמל'ע, פֿאַר דעם מִשָּׁל ביסטו ווערט אַ קיש (זי
לאָזט זיך נישט, דערווייל קומט אַן צירעך): מיין
טייערע ווייבעלע, איך האָב דיר געוואָלט מיט רחמה'לעך שיקען
אַ פֿאַר קושען, נאָר אזוי ווי דו ביסט אליין אַנגעקומען, וועל איך דיר
זיי אליין אָב געבען (ווייל קושען).

צירעה: (פֿאַטשט) זעסטו איך האָב מיך אליין מטרונ געווען,
און האָב דיר אָבגעבראַכט 2 פֿעטש, און וויש דיר אָב
דאָס מויל און שוויג, און דיר רחמה'לע וויל איך גאָר נישט טהון,
איך וועל נאָר דערצעהלען רחמיאלקען!..

רחמה: אוי וועה! וואָס וועסטו דערצעהלען, אז איך האָב זיין
טאטען געקושט? וועל איך איהם דערצעהלען, אז דו
האַסט זיין טאטען געפֿאַטשט...

צירעה: פֿאַטשען דאָרף מען אלע מענער, עס איז גאָר נישטאָ
אזוי פֿינעל פֿעטש וויפֿינעל זיי פֿערדינען.

רחמה: איך זאָג דיר, איידער צו פֿאַטשען איך ביסט די ווייב-
לעך, איז בעסער צו לעבען, ווי שטובלעך.

צירעה: (זינגט): איך זאָג אייך, אז יעדער מאַן,
איז אַ שרעקליכער מיראן,

פֿאַלש זענט איהר אויף שריט און טריט.
גוואלד! אוי, אוי, מענער, מענער, גוואלד איהר זענט
נישט גוט.

לפידות: איך זאָג, אַ גוטע ווייב איז אַ גליק,

אַ גוטע ווייב, איז דאָך אַ אַנטיק.

אַבער, אז דאָס ווייב גלעט אין באַק,

אוי, אז שרעפֿען זאָל זי, נאָמעניו, אַ שלאַק.

רחמה: און איך זאג: אז פאטשען און שלאגען זיך איז נישט גלייך;
עס איז נישט שען גאר דאס צוועהן;

מענער און ווייבלעך מווען לעבען ווי טייבלעך.
זאגט אליין, בין איך גערעכט צו נאך?

לפידות, צירעה: יא, רחמה'לע, דו האסט רעכט
יא נשמה'לע דו זאגסט נישט שלעכט;

דו ביסט מיין איידעלע, א קלוג מידעלע.

מיר וועלען פאלגען וואס דו זאגסט...

רחמה: יא, א ודאי האב איך רעכט

יא, א ודאי איך זאג נישט שלעכט,

מענער און ווייבלעך לעבען ווי דו טייבלעך

איז דאך שען און פליין.

לפידות, צירעה: יא, א ודאי דו האסט רעכט

יא, א ודאי דו זאגסט נישט שלעכט

מענער און ווייבלעך לעבען ווי דו טייבלעך

איז דאך שען און פליין!

רחמה: יא, א ודאי האב איך רעכט

יא, א ודאי איך זאג נישט שלעכט

מענער און ווייבלעך לעבען ווי דו טייבלעך

איז דאך שען און פליין!

(טאנצען, אב. פארהאנג)

(טארצעט)

פערדוואנדלונג.

(דער הונטער=גרונד ווייזט הימל און וואסער, לינקס)

זעהט זיך א טהורעם, כאר פון פישער=מידלעך.

א טאנץ, עלמות פון רעכטס.)

כאר: ווי שען איז דער וואסער=פאל, וואסער=פאל.

נעמט דו רודער אין דו הענר.

רודערט נאר וויפיל איהר קענט.

ווי שען איז דער פישער=פאנג,

בעלעכט איהם, שוועסטער, מיט געזאנג!

עלמות: (זינגט אונטער די קוליסען, און קומט אן אויף א שיפֿעל).

מײן הערץ איז נאָר בײַ דיר
 טרײַ בלײַב־זשע אויך מיר.
 ליבער! אָ הערע צו,
 שוועבע ענגעל הערונטער דאָ
 איך ערוואַרטע דײַך מעהר ווי אַ שעה!
 איך ווײַס דו ביסט אויף עװיג מיר טרײַ
 אין אלע געפֿאהרען שטעה איך דיר בײַ.
 מײן הערץ אָ, ציהט זיך נאָר צו דיר,
 קום־זשע געליבעטער, קום שנעל צו מיר!
 שנעל צו דײַן עלמות
 איך בלײַב דיר אויף עװיג טרײַ!

(עלמות און רחמה געהען אַרונטער, פֿישער־מײדלעך טאַנצען).
עלמות: שוועסטער! מיר ערוואַרטען יעדע מינוט, דער פֿאַטער
 זאָל צוריק קעהרן פֿון דער קרויג, זאָ וויל איך די
 ערשטע זײַן, איהם עמפֿאַנגען, דאַרום בעט איך אײַך איהר זאָלט
 אײַך אַ ביסעל צוריקציהען, און שפּעטער וועלען מיר אלע צוזאָם
 מען איהם אַקעגען געהן (די פֿישער־מײדלעך טאַנצען אָפֿ). אַצינד
 בין איך אליין, דאָך מײַנע געדאַנקען, מײן אלעס געהער נאָר דיר
 מײן געליבעטער. ווען די וועלען צאָרנדיג רוישען, ווען די שיפֿער
 נאָך ווינד לוישען, הער איך אלץ דײַן שטימע נאָר אליין.
 (בן הדור קומט אָן, אלס פֿישער).

בן הדור: טהייערער ענגעל, דו ערוואַרטסט מײַך, זײַ מיר
 טויזענד מאל געגריסט! (זײַ אומאַרמען זיך).

עלמות: פֿאַר וואָס האָסטו מײַך געלאָזט אזוי לאַנג וואַרטען
 מײַן טהייערער! דו ווײַסט דאָך אז דאָס אַרעמע
 פֿישער־מײדעל האָט קײַן אנדערע פֿריידע, נאָר ווען איהר פֿישער־
 זינגע איז מיט איהר צוזאַמען...

בן הדור: טרײַע וועלע! דו וועסט מיר פֿערציהען, איך מוז דיר
 יעצט אַ געהיימניס ענטדעקען, איך האָב דײַך גענאָרט...

עלמות: עס איז נאָר נישטאָ אויף דער וועלט אַ נאָך וואָס איך
 זאָל דיר נישט פֿערציהען.

בן הדור : זי וויסען, מ'הערע עלמות! אז איך בין נישט דער
איינפאלער פֿישער-געזעלען, ווי איך האב מיך פֿאר
דיר פֿארגעשטעלט... איך בין... דער פֿרינץ בן הדור, און אלס
פֿרינץ בעט איך דיין האַנד!

עלמות : (צו זיך) פֿרינץ בן הדור! (צו איהם) און דו ליבעסט
מיך? מיך אנפֿערעמעס פֿישער-מיינעל?

בן הדור : דו ליבעסט ווייט פֿון קיינע קרוינען, דו ליבעסט זוכט
נאָר דאָס הערץ, און קיין בעסער הערץ ווי דו
האַסט, האָב איך נאָך אין מיין לעבען נישט געזעהן.

עלמות : אנפֿערעמעס הערץ!
בן הדור : גענוג רייך איז עס, ווען עס איז גאנץ, נישט
צובראָכען ווי מינים. הער, עלמות! אַ מיראָן וועל-

כער רופֿט זיך, "קעניג פֿון הימן" האָט ערמאָרדעט מיין פֿאָטער,
מיין מוטער האָט ער געפֿאָנגען און זוכט נאָך אויך מיך, אומ-
צוברענגען!

עלמות : (ערשראָקען) עס קען נישט וואָהר זיין, פֿרינץ!
בן הדור : לידער איז עס וואָהר!.. אָבער יעצט איז דו צייט
געקומען, דאָס איך זאָל פֿון איהם ראַכע נעהמען.

עלמות : פֿרינץ! האָב מיטלייד מיט דער אַרעמער עלמות,
לאָז צורוק, דיין לעבען איז אין געפֿאָהר!

בן הדור : עס גייעט קיין זאך אויף דער וועלט, וואָס זאָל
ביי מיר הייליגער זיין אלס ראַכע נעהמען פֿון
דעם מיראָן.

עלמות : אויך נישט דיין געליבעטע עלמות?
בן הדור : דו דארפֿסט מיך נישט צוריק האַלטען, ווען דו
ליבעסט מיך.

עלמות : ווען דו זאָלסט מיך אפֿילו דורך דעם טויטען?
בן הדור : איך פֿערשטעה דיך נישט.

עלמות : איך וואָלט עס דיר ערקלערען, אָבער דו וועסט מיך
פֿעהלאָסען!

בן הדור : קיין זאך אין דער וועלט איז נישט אימשטאנד אָב
צושוועכען מיין לעבען צו דיר.

עלמות: ווען איך זאל אויך זיין זינס א פֿרײַנדן?
בן הדור: זאגאר א מאַכטער...

עלמות: שווער-זשע מיר צו, אז דו בלייבסט מינער אויף עוויג.
בן הדור: איך שווער עס דיר (זינגען).

עלמות: דו שווערסט, דו שווערסט, איך הער,

כא וואָס-זשע דארף איך מעהר?

איך קאָן שוין רוהיג זיין,

איך ווײַס דו ביסט שוין מיין.

פֿאַהר דיר פֿאַהר ווי גיך

נאָר האַלט מיין הערץ מיט זיך

און געדענק נאָר שמעטס דאָס:

אז איך בלייב דיר עוויג טריי.

ביידע: מינע געדאנקען — ווען איך בין אליין —

געהערען נאָר דיר געליעבטער מיין;

אין שענעם פֿרוי-מאָרגען ווען די זאָנע שטראַהלט

ביי נאכט אז דער מאָנד מיט זילבער מאַהלט

דאן דענק איך נאָר אָן דיר אליין

געליעבטער (געליעבטע) מיין.

בן הדור: ביי טאָג, ווען דער שטויב, אין דער לופט נאָר טאנצט,

ביי נאכט, ווען דער מאָנד איבערן שאַטען גלאנצט,

זעה איך דיר נאָר אליין

געליעבטע מיין.

עלמות: ווען די וועלען ווי צאָרניג רוישען.

בן הדור: און די שניפֿער נאך דעם ווינד לוישען.

ביידע: זעה איך דיר אליין,

געליעבטער מיין.

מעגסט זיין פֿון מיך ענטפֿערען

ווייט, הויך איבער די שטערען

בין איך נאָר ביי דיר, געליעבטער מיין.

טהייערער געליעבטער בלייבסט עוויג מיין

דו בלייבסט נאָר מיין,

איך בלייב נאָר דײַן! (אומאַרמען זיך).

צירעה: (קומט אריין צו לויפֿען) געוואלט! ראטעוועט! א שוף
ברענט אויפֿ'ן ים! אג'אלטער מאן איז צוגעבונדען צום
מאסט בויס! רעטעט איהם! (בן הדור און עלמות לויפֿען זעהן).
בן הדור: יא איך זעה, מען מוז איהם רעטען! (לויפט אויף
דעם שיפֿעל).

עלמות: איך מוז איהם צו הילפֿע קומען (ביידע אָב מיטן
שיפֿעל).

צירעה: (זי נאָכקוקענד) גאט! זי זאלען איהם נאָר דער=ראטע=
ווען! א זי זענען ארויף אויף דער שוף! זי בונדען
איהם אָב! (פֿון אונטער די קוליסען הערט זיך געשרייען און
קנאקען פֿון פֿייער, באלד קומט אן א שוף. שלמון צו געבונדען
צו מאסט=בויס, בן הדור און עלמות שניידען איבער די שטריק,
כאפען אראָב דעם אלטען, פֿיהרען איהם ארויף אויף דער ביהנע,
אלע דריי ראטעווען איהם, ער קרעכצט. באלד דארויף עקספּלאָ=
אטירט דער קעסעל, עס שיסט פֿייער און איסקרעס).

פֿאַר האַנג.

צווייטער אקט.

(א גארטען. לינקס חנוך'ס פאלאץ, רעכטס א שלאס, וואו עס וועט
געפֿאנגען די קעניגען צפורה. פֿון ביידע זייטען בוימער, אין דער=
מיט א טויבען=שלאג. שלמון וועט אן דער זייט, אויף א גראָ=
באנק, און זינגט):

איך וואהר אין סבנות,

האט רחמנות

ווער עס האט נשקנות,

העלפט מיר אויס אין דער נויט!

א בעטלער נישט פֿון געבוירען,
 איך בין עס גאר געוואָרען!
 ווער וואָלט עס גאר דענקען,
 אז מיר זאל מען שענקען
 צו עסען א שטיקעלע ברויט.
 א גרויס איז מיין נויט!
 ווייט פֿון דעם לעבען,
 ווייט פֿון דעם שטרעבען,
 ווייט אויף אַמאָנזעל בן איך געווען
 אויף דער ערד געזעסען, דערנער געגעסען,
 קיין לעבעדיגען מענשען האָב איך נישט געזעהן,
 איך וואָר כמעט פֿערפֿאלען,
 גאר דער גאָט פֿון אלען,
 האָט מיר געהאַלפֿען, אַנס איז געשעהן,
 העלפֿט מיר מענשען, אַ גוטע מענשען!
 און מיין פֿיין,
 לאָזט אַן אַ שטוב צו איך מיך אַרײַן.
 גינעבט מיין שוואַכען גרויען קאַפּ אַ שטיקעל אָרמ.
 בעלזינען וועט מען עס איך פֿון דאָרט...
 שענקט אַ נדבה, וועט איהר זיין רײַך
 נישט קיין וועהמאַג בײַ איך!
 איך וואָר אין סכנות! (פֿיז: „גרויס איז מיין נויט“). דאָרט
 אין דעם שלאָס איז מיין קעניגען געפֿאַנגען, און דער ברודער-
 מערדער וועט אויף דעם טראָן. אַ ראַכע! פֿירטערליכע ראַכע
 וויל איך האָבען, דו גאַנצע ראַכע פֿון דעם אל קנאָ ונוקס וועל
 איך אַראָב רײַסען פֿון הימלעל און אויף זײַן קאַפּ שלידערען. יאָ,
 אויף דיין קאַפּ חנון! דו שענדליכער טראָן!
עלמות: (קומט אָן) אלטער! דאָ אויף דעם געפֿערליכען אָרמ!
 הער מיך אויס, אלטער! איך האָב דיר דיין לעבען
 גערעטעט, און דערפֿאַר איז עס בײַ מיר טהייער. איך בעט דיר,
 מייר אויס דעם פֿלאַץ! דאָ איז דיין לעבען קיין איין אויגענ-
 בליק נישט זיכער!

שלמון: פֿאר מײן לעבען האָב איך קײן מורא נישט, דען וואָס
פֿאר אַ ווערט קאָן האָבען דאָס לעבען פֿון אזא אַל-
טען בעטלער ווי איך בין? דאָך דיר צולעב, דו זאָלסט דיר
נישט ערגערען, געה איך אוועק פֿון דאָנען, אָבער איך זאָג דיר
נישט צו, איך זאָל מעהר נישט קומען. . .

עלמות: אויף מאָרגען זאָל גאָט זאָרגען. נאָר דערווייל, בעט
איך דיר זאָלסט פֿון דאָנען אוועק געהן!

שלמון: איך וועל געהן, נאָר גייעב מיר, איך בעט דיר מיט
דיין ברכה אויף דעם וועג.

עלמות: ווען די ברכה פֿון אַ קינד האָט ביי דיר אַ ווערט
וועל איך זי דיר נישט ענטזאָגען. קום אלטער! איך
ווינש דיר אז אויף אלע דיינע וועגען זאָל דיר גאָט ביישטען
(ביירע אָב, רחמה קומט).

רחמה: פֿרינצעסין! פֿרינצעסין! עלמות! (צו זיך) זי איז אזוי
שטארק פֿערמינעלט מיט דעם אלטען בעטלער, אז זי
הערט גאָר נישט ווי איך רופֿ זי. עס איז איהר גאָר נישט צו
פֿערשטעהן. וואו נאָר אַ בעטלער, וואו נאָר אַ קבצן, וואו נאָר
אַ דלוח, איז ער איהר גוטער ברודער... האָט זי דערוועגן אַ פֿישער-
יונג, אַ דלוח, האָט זי זיך אין איהם פֿערלעבט איבער די אויגע-
דען, און צייט דער יונגער דלוח איז פֿערשוואונדען געוואָרען
האָט זי זיך ווידער אָב געצויכט אַנאָלטען בעטלער און האָלט
איהם אין איהן נאָכלויפֿען. מיר דאָכט זיך, ווען איך זאָל זיין אַ
פֿרינצעסין, וואָלטען אזעלכע בעטלער נישט דערלעבט מײן
שוועל איבער צו טרעטען. . . נאָר ווי אזוי ווערט מען אַ פֿרינ-
צעסין? אוי געוואלט איך וויל זיין אַ פֿרינצעסין! (זי זינגט):

ווען איך זאָל ווערען אַ פֿרינצעסין
פֿון דער העלער הויט,
וואָלט איך טאָג און נאָכט געגעסען,
באָרשט פֿון וויער-קרײַט.

אַ גאָנצען טאָג נאָר געטאָנצט, געשפרונגען
פֿרעהדיך וואָלט איך זיין;

ראזשענקעס וואלט איך געשלונגען,
 וויפֿיעל עס קאן אריין.
 געטרונקען וואלט איך עפֿעל=קוואס,
 א גאנצען קרוג א טאג.
 איהר מענט מיר גלויבען, איך מאך קיין שפּאס.
 ס'איז אַמת וואָס איך וואָג.
 איך קאָן דאָס אָבער נאָר דערלעבען,
 דאָס איך וואָל אַ פּרינצעסען זיין.
 אזוי אַ פּרינצעסען, איהר מענט מיר גלויבען
 איז זעהר שטען און פֿיין!

ווען איך וואָל ווערען אַ פּרינצעסען,
 אין דעם אויגענבליק
 וואָלט איך באלד זיך גוט איינפרעסען
 די טאליע מיט אַ שטריק.
 איך וואָלט מיך קליידען פֿיין און שטען
 אין סאַמעס אונד אין זיידענס
 מיט רויטע סטענגעס וואָלט איך געהן,
 מ'וואָל מיך זעהן פֿון ווי ווייטענס.
 און אין פֿעדערן וואָלט איך מיך פֿערציערען
 און געטראָגען זיך פֿערשייט;
 ארום געלאָפֿען וואָלט איך שטאַצירען
 מיט די שענסטע יונגע=לייט.
 אזוי די אלע זאכען כ'לעבען
 זענען זעהר פֿיין.
 איך קאָן דאָס אָבער נישט דערלעבען,
 כ'זאָל אַ פּרינצעסען זיין! (אב, אויפֿטריט לפידות).
לפידות: מיין טהייערע קעלבעלע! וואָס האַלסטו אין אַיין
 שרייַען: פּרינצעסען?
רחמה: איך האָב זי ליב.
לפידות: וועמען זשע האַסטו ליבער? איהר, צי דאָס יונגע

גאלדענע פֿישעלע? .. געדענקסט נאך וואָס דו האָסט מיך
געכטען געוואָנט?

רחמה: אָבער אַ מחזהן דארף נישט וויסען פֿון ליבע.

לפידות: זאָג ווען מיך רחמה'לע: איך בין דאָך ווילן מאַטע,
וועל איך אויך דינער ווערען?

רחמה: וואָלטסטו ווילן אלץ איך דיר זאָגען...

לפידות: (קוקט נאָך אַרום) איך זעה דאָך קומענס נישט
ארום ווילן...

רחמה: וויל דו גוטער ברודער האָט דיר דו אייגען
פֿערשטעלט...

לפידות: דו מיינסט אַ וואָס איך בין שיכור? (עס הערט זיך
חנן'ס קול) אָ! דער קעניג קומט! געה געשווינד אוועק

פֿון דאָנען, איך דארף עפעס מיט איהם רעדען. עס איז אַ סוד פֿאַר דיר.

רחמה: (צו זיך) איז עס אַ סוד דארף איך מאַקע וויסען. (צו
איהם) גוט, גוט, איך געה! (ווי בעהאלט זיך אינטערן
בוים, חנן קומט אָן).

חנן: ביסט דאָ לפידות? וואוּ-ווען איזט דער שקלאווע? איך
וואָלט עס וועלען פֿון איהם אלץ הערען.

לפידות: אַז לפידות זאָגט, איז געוואָנט, אָט וועט ער באַלד
קומען, איך האָב איהם בעשטעלט, ער וואָרט דאָרט

אונטערן טווער. (ער שרייט אויס) גראַבער פֿישער-זונג! קום אַרײַן!
(בן הדור מיט דער באַרד) גרויסער קעניג! דאָ איז דער פֿישער

וועלכער האָט עס מיך דערזעהלט.
חנן: לפידות! געה, לאָז אונז אלץ.

לפידות: געה? איז געהן! איך קאָן מאַקע אויף דו פֿאַר נישט
שטעהן (געהט אָב).

חנן: זי מיך ווילקאָסטן טאפֿערער העלד! פֿון הינט אָן ביסטו
מעהר קיין שקלאווע, איך שענק דיר דו פֿרייהייט.

בן הדרור: דו פֿרייהייט ביים געבוירענעם שקלאווען, שפּיעלט
אַ קלענע ראָלע. דו פֿרייהייט האָט נאָר אווערט ביי

דעם וואָס וויסט זי צו שעצען. איך האָב און ערוואַרט פֿון דיר
אַ בעסערען לויז...

חנון: און דו וועסט עס בעקומען. נאך דערזעהל מיר פריהער ווי אזוי האסטו דעם פרינץ ערמאָרדעט?

בן הדור: גאנץ איינפאך, גאנצע דריי מאָנאטען האָב איך איהם נאָך שפּיאַנירט, און נאָך שווערע מיה און פֿייעל אַרבייט איז עס מיר געלונגען צו פּאַקען איהם. מיט קונצען בון איך ערפֿארען פֿון איהם, אז ער האָט זיך פֿערשוואַהרען דורך מיין קעניג צו טויטען, אז ער ערוואַרטעט דיין אַנקונפֿט ביים מעער אום דיין טהייַערעם לעבען צו רויבען, און אזוי האָב איך איהם אָנגעהיט אויף שריט און טריט, ביז איך בין איהם ענדליך אַפֿגעפֿאלען. און איין שטויס... און מיין דאָלך האָט אין זיין ברוסט געשטעקט. מיט אלעווען שטימע האָט ער אויסגעשריגען: חנון, חנון! דו געמיינער ניעדערטרעכטיגער שופֿט! מערדער פֿון מיין פֿאָטער, פֿיניגער פֿון מיין מוטער! איך וויל אז דו האָסט גוט בעצאָהלט פֿאַר מיין טויט! אָבער וואַרט דו באַנדיט! דאָס אונז שולדיגע בלוט וועט פֿון דיר ראַכע נעמען! אין מיט די ווערטער איז ער געפֿאלען טויט. איך האָב ביי איהם אַרונטער גענומען דעם מעדאליאָן (ווייזט עס) און זיין טויטען קערפֿער האָב איך אַריין געוואַרפֿען אין וואַסער.

חנון: זעהר גוט, זעהר גוט האָסטו געטהון, און דו בעקומסט דערפֿאַר מיין טאָכטער אלס פֿרוי.

בן הדור: איך דאנק דיר גענעדויער קעניג! שפּאַס נישט פֿון אַנאַרעמען שקלאַווען.

חנון: קיין שפּאַס, פֿערגעס דיין געבורט! פֿון הייַנט אָן ביסטו אַפֿפֿרינג און דאָס דאָרפֿסטו געדענקען.

בן הדור: איך וועל מיר מיה געבען דיין בעפֿעהל צו ערפֿילען, און איך האָפֿ אז איך וועל מיר קעניען האַלטען ווי אַ פֿריינד.

חנון: אַלואַ טהייַערער פֿריינד! הער וואָס איך פֿערלאַנג פֿון דיר, צוהרדן מוטער פֿון דעם ערמאָרדעטען פֿריינד זיצט אין מיין שלאָס געפֿאָנגען. געה צו איהר און שטעל דיר פֿאַר אַלס פֿריינד פֿון איהר פֿערשטאָרבֿענעם זוהן. זאָג איהר אז דו ביסט געוועהן ביי זיין אָבשטאָרבען און אז זיין לעצטער וואונש איז

געוועהן אז זיין מוטער זאל מיט מיר הייראטשהען. אום עס זאל אין לאנד צוריקקעהרען גליק און פריעדען.

בן הדור: איך זאל געהן צו דער קעניגען? .. (פויעז) צו דיין בעפעעהל קעניג! און וואו איז זי?

חנוך: פארלייפניג געה אין מיין פאלאץ. לפידות וועט דיר איבער קליידען אלס פרינץ, און שפעטער וועל איך זי הייסען ארויס פיהרען צו דיר.

בן הדור: מעכטיגער קעניג! זי זיכער אז איך וועל קיין מאל נישט פערגעסען מיין שטאם... און וואס דו האסט

מיט מיר געטהון, און וועל נאר שטענדיג טראכטען צו בעלוינען דיר פאר דיין טהאט... איך וועל קינמאל נישט פערגעסען אז איך בין א פרינץ און ווי א פרינץ וועל איך מיט אלעמען האנדלען (אב אין פאלאץ).

חנוך: שווער איז די קעניגליכע קרוין! מען מוז ציטערען פאר יעדע פאלקס-בעוועגונג... ליידער אבער צוריק צו כאפען

איז שוין — צו שפעט! דער פרינץ בן הדור איז טויט... יא! אזוי מוז עס זיין! אלץ וועל איך אנווענדען און זי מוז מינע זיין. זי מוז און וועט מינע בלייבען! ביז אין בלוט וועל איך געהן, און פון מינע הענד וועל איך זי נישט ארויס לאזען. (ער לויפט אב עררעגט אין פאלאץ אריין עלמות קומט).

עלמות: (פערצאגט) גאט איז מיין עדות, איך וואלט איהר נישט וועלען ברענגען אזא שלעכטע נאכריכט! זי קאן

נאך פאר צרות קראנק ווערען! א רחמנות אויף דער עדעלע פרוי!... אבער מיין פאטער! ער בעפעעהלט עס מיר... און איך מוז... איך ציטער פאר איהם! (צפורה קומט) א, קעניגען!

צפורה: וואס ביזטו אזוי טרויעריג עדעלע פרינצעסען? דו ציטערסט דאך אינגאנצען.

עלמות: א, עדעלע קעניגען!

צפורה: זאג פרינצעסען! איך בין אויף אלעם געפאסט.

עלמות: שלעכט קעניגען! זעהר א ביטערע נאכריכט האב איך דיר געבראכט, אונזער פרינץ! אונזער בן הדור

איז טויט!

צפורה: בן הדור! מיין איינציגע טריסט, איז טויט!... גאט!
וואָס האָסטו געהאַט צו דעם אומשולדיגען, עהרליך=
כען קינד!... אַ! מיין צרות זענען נישט ערטערליך!... (פיוזע)
וואָס מיר מיין טייערע עלמות, האָסטו איהם געקענט?
עלמות: יא, קעניגן! איך האָב איהם געקענט... זעהר גוט
געקענט... איך האָב איהם געלעבט... מיר האָבען
זיך ביידע געלעבט...

צפורה: קינד! וואָס רעדסטו? ווען האָסטו איהם געזעהען?
עלמות: אלס פֿישער-געזעלען האָב איך איהם דערקענט און
זיך אין איהם פֿערלעבט, און אלס פֿערשטעלטער
פריינד בן הדור האָבען מיר זיך לעבען און טרייע געשוואָרען.
אַבער, ליידער איז ער מיר פֿערלאָרען געוואָרען שוין אַ צייט
אהער, און דאָ צייט איינזעט טעג, איז געקומען אַ ריכטיגער
פֿישער-יונג מיט דער ביטערע נאָכריכט, אז ער אליין האָט
איהם ערמאָרדעט! מיין רחמה האָט עס אליין געהערט פֿון זיין
מויל. אַ, קעניגן! איך בין אומגליקליך! (זי וויינט).

צפורה: (שטארקט זיך) מיר זענען ביידע אומגליקליך! זעהר
אומגליקליך! געגען גאט אַבער מאָר מען נישט מ'הרהר
זיין, ער איז גערעכט און זיין משפט איז גערעכט, ה' נתן
וה' לקח, יהי שם ה' מבורך.

עלמות: דו קאנסט ריך פאסען, קעניגן!... איך אַבער בין
שוואַך! גאט איז מיין עדות, אז מיט זיין טויט, האָט
ער אויך מיין לעבען צוגענומען! איך האָב פֿארלאָרען מיין
ענגעל! מיין גאט! מיין אלעס! אַ, קעניגן! מוטער! (פֿאלען איינס
אויף דאָס אנדערע וויינענדר, נאָך אַ פיוזע)

צפורה: וויינען, מיין קינד, שאַדעט נישט, טרערען ערלייכ=
טערען די שמערצען... (אויפֿטריט צירעה).

צירעה: אַ, מיין אומגליק איז אָן אַ גרענעץ! דער מאָרד
שרייט ביז גאט! (צפורה וויינט).

עלמות: פֿערציהע קעניגן! איך וואָלט עס דיר גוט ערצעה=
לען, אַבער איך וואָס עס דיר פֿרייהער, עהערע דער
קעניג קומט אהער... אַפֿשר דארפֿסטו עס וויסען...

צפורה: דער קעניג! ווער וואגט עס זיך אין מיין נעגענווארט קעניג צו רופען?

עלמות: איך מיין מיין פאטער! פאר איהם ציטערט הינט יעדער איינציגער.

צירעה: פוילע דענסטען ציטערען פאר איהם... איך דאנען גען, זעהט איהר, כאטש איך בין א שוואכע אשה.

דאך ציטערע איך נישט. איך וואלט איהם איינגאנצען מוחל זיין ער וואל אהער קומען.

צפורה: ער וואל מיין שוועל נישט איבערטערעטען.

צירעה: איך וועל איהם די אויגען אויסקראצען.

עלמות: מיט דיין שלעכט בעהאנדלען איהם, וועסטו איהם נאך מעהר צו רויצען.

צירעה: נו, ווער פֿרעגט דען נאך איהם? וואל איהם די גאל צו שפרונגען ווערען.

צפורה: וואס קען ער מיר דען נאך מעהר טהון. ווי ער טהוט מיר? ערמארדען, ווי מיין מאן און מיין קינד?

אדרבה, וואל ער דאס טהון, איך ערווארטע שוין די מינוט, עס וואל שוין אנקענדע זיין צו מיין לעבען און מינע לידען.

צירעה: (קוקט ארויס) געשווינד, פריינצעסען! דער קעניג קומט. קומט. קומט לאמיר אוועק געהן.

עלמות: קעניגען! ערבארעמע דין אויף דיין לעבען, דער פאטער קומט! (צירעה און עלמות געהען אב טיעף אין גארטען).

צפורה: ער קומט? דער מערדער! א גאט, העלף מיר! שטעה מיר ביי. (חנן קומט, געהט צו צו צפורה'ן).

חנן: הייל און גלוק דער גרויסער קעניגען! דער זענער פֿון באגדאד ליגעט יעצט פאר דינע פֿיס. אלע זינע לארבער

קרענצע צוזאמען מיט זיין ליעבע צו דיר. אלע פֿעלקער וועלכע איך האב בעזענעט שיקען דיין מאיעסטעט א גרוס דורך מיר.

צפורה: איך האב מיט דער וועלט מעהר גארנישט צו טהון. צייט מיין מאן איז געשטארבען, איז אויך די גאנצע

צע וועלט פאר מיר אבגעשטארבען. איך קאן דיין ליעבע נישט

אנקעגען קומען, ווך דיר אויס אנ'אנדערע, א גלוקליכערע פֿון מיר.

חנוך: דיין ערעל=מוטה, דיין ערהאבענער גיסט מאכט דיר העכער פֿון אלע ווייבער אין דער וועלט. א, שענע צפורה! איך בעט דיר פֿערגעס נישט, אז איך בין הערשער! איך קאן און וויל און דו מוזט מינע זין!

צפורה: צווינגען ווילסטו מיר? האסטו וך פֿערלעבט אין מיין שענהייט? א, חנוך! א מארמאר=בילד קאן פֿעל שענער זיין ווי איך, און וואלסט עס פֿילייכט אויך גיכער קענען בעלע=בען ווי מיין הארץ ערווארמען (זי קניעט). זעה די קעניגע צפורה פֿאלט פֿאר דינע פֿיס. (העבט זיך שנעל אויף) גיין, גיין! א קעניגען דארף נישט קניען (פֿאנטאזירט). א, פֿערצייה מיר שלמין! איך בין די זעלבע ווי געוועזען, קוק מיר נישט אן מיט אוועלע בעזע אויגען! ...

חנוך: אינדאנקבארע! איז דאס דער לוי דערפֿאר וואס איך ווך דיין פֿריערען?

צפורה: (איראגיש) פֿריערען? דו און פֿריערען! טרופט דען נישט דיין שווער מיט אונשולדיג בלוט? האסטו נישט אויסגעשלאכטעט די אלע, וואס האבען בעוויינט מיין מאגיס טויט? און דעם אלטען עהרליכען אומן, ווער האט ערמארדעט? א, דו פֿרעכער! דו טיראן! אוועק געה פֿון דאנען, אוועק מערדער!

חנוך: (ציהט זיין שווערד) שטיל דו פֿערברעכערען! איך בין קעניג! (הויבט זיין שווערד איבער איהר, און זעצט זי באלד צוריק) אבער גיין! איך קאן נישט! דיין שענהייט, צפורה, צינדט אין מיר אן ליעבעס פֿייער, אבער לעשט אויך אויס מיין פֿייערדיגען צארן. זי רוהיג, עס וועט דיר קיין שלעכטס נישט געשעהן, מיין הארץ איז דיין.

צפורה: (איראגיש) דיין הערץ? הא, הא, חא! א טיראנישעס הערץ! א, וואו געהט איך א דאלך דיין טיראנישעס הערץ דורך צובאהרען. מערדער! ווער האט דען בעוואגען צום פֿרי=שען מארד ווען נישט דו? (חנוך רוקט זיך צוריק ציטערענד) דו ציטערסט, דינע בעזע געוויסען פֿלאגען דיר, שעס דיר קליין

מענשעלע! ווי נידערדיג זעהסטו אויס אין מינע אויגען (ער דרעהט זיך אום פון איהר). דו ווענדעסט דינע אויגען פון מיר אוועק, זאג טיראן, ווער האט דעם מערדער געדונגען? ווער האט דעם שקלאווען בעצאהלט פאר דעם שענדליכען מארד? ווער? נישט דו אליין, הא?

חנוך: בעצאהלט, אבער נישט געדונגען, און נישט בעפויילען! איך האב נישט געוואוסט, מען האט עס מיר בענאדריכטעט אונפֿעהאפט... צפורה, שרעק מיך נישט מיט דינע שרעקליכע בליקען (ער ציטערט).

צפורה: ציטער שקלאווע, מיך האסטו געוואלט שרעקען מיט דיין שווערד. אבער נין, א קעניגען שרעקט זיך נישט ווען איהר שקלאווע וויל זי ערמארדען! דינע הענד מווען געלעהמט ווערען, עהדער זי בעוועגען זיך געגען דיין קעניגען! קניע אנדער שקלאווע פאר דיין הערשערען, פאל אויף דיין פנים דו טיראן. הער איך בעפעהל עס! (ער פאלט מעכאניש אויף די קניע). אזוי! קניע פאר דיין הערשערען, דו שקלאווע! ארעכטפֿערטיגע קעניג גען קאן שטארבען, אבער ציטערן, נע איך לעבען!.. (אב צוריק אין שלאס).

חנוך: (נאך א קליינע פויזע) איך קניע! איך, דער מעכטיגער קעניג — פאר א שוואכעס ווייב! איך האב געבראכען מיין קעניגליכען שטאלץ! און דאך האט זי מיך פֿעראכטעט, מיך צו ריק געשטויסען. א, צופֿעל! (ער שטעהט אויף, וויטענד ציהט ווידער זיין שווערד) צופֿעל דו שוואכעס ווייב! מיט מיין שווערד האב איך מיין טראהן ערווארבען! אויף דער שווערד איז מיין שטאלץ, און פֿאר דער שווערד מוז זיך אויך דיין נארישער שטאלץ בויגען! איך וועל דיר נויטען זאלסט מיין שקלאווע ווערען! מיט מינע פֿיס וועל איך דיר טרעטען! איך וועל דיר לערנען ווי פֿאר דעם קעניג צו רעספעקטירען! (ער לויפט אב צארגניג נאך איהר אין שלאס אריין. אויפטריט שלמון און בן הדור אלס פריינד).

שלמון: מיט א דאפֿעלטע וואך איז בעוואכט דער שלאס ארום און ארום, מען לאזט קיין לעבעדיגען מענש צו איהר נישט צו. און דאס פֿאלק קען דאס אלץ אזוי רוהיג צו זעהען?

בן הדור: אלטער! ווען די האַסט עטוואָס צו בעפֿעלען דער קעניגען קאָנסט עס דורך מיר בעזאָרגען, באלד וועל איך זיין ביי איהר.

שלמון: און די יונגער מאן, קאָנסטו מיר פֿיליכט דערצעהלען וואָס די האַסט דער קעניגען צו מעלדען? אָדער איז דאָס אַ געהיימניס?

בן הדור: קיין געהיימניס, די גאנצע וועלט מעג עס וויסען! איך וויל איהר זאָגען אז דער פֿרינץ בן הדור האָט געבעטען פֿאַר זיין מויל, אז זיין מוטער זאל הייראטען דעם קעניג חנון, און דער שליח בין-איך.

שלמון: אונמעגליך! עס איז אַ ליגענד, דער עדלער פֿרינץ וואָלט דאָס נישט זאָגען.

בן הדור: פֿערגעס נישט אלטער, מיר קאָן מען גלויבען, וויל איך אליין בין דער מערדער פֿון פֿרינץ.

שלמון: (ציהט זיין דאָלך) די ביסט דער מערדער פֿון מיין... פֿון דעם פֿרינץ! עלענדער, לענגער זאָלסטו נישט לעבען.

בן הדור: (כאַפט איהם אָן די האַנד) איך בעקום דערפֿאַר דעם קעניגס מאַכטער פֿאַר אַ פֿרוי.

שלמון: (צו זיך) לענגער קאָן איך מיך שוין נישט פֿערשטען לען! (צו איהם רודהיגער) זאָג דעם מיראָן, אז זיין מויל

איז אומזיסט, דען עס לעבט נאָך איינער וואָס וועט פֿון איהם ראַכע נעמען. איך בין נאָך גענוג יונג, געזונד, פֿול לעבען און לוסט! הער אויס, געדונגענער מערדער און ציטער צוזאמען מיט דיין הערן!

בן הדור: ווי איך וועה יונגער-אלטער, ליבעסטו זעהר דעם פֿרינץ בן הדור, האַסטו איהם איך פֿערזענליך געקענט?

שלמון: איך האָב איהם געקענט, אָפֿער אלס קליין קינד. מיט זיין פֿאַטער האָב איך צוזאמען געלעבט, צוזאמען גע-

ליטען, און אַצינד ווילן איך צוזאמען מיט איהם איבער דעם אונטערשולדיגען פֿערגאָסענעם בלוט פֿון זיין איינציג קינד (וויינט).

בן הדור: דינע טרערען אלטער צונעמען מיך. אלטער! איך האָב דיר דיין לעבען גערעטעט, און ווען די וועסט

מִן נִשְׁמַת פֶּעֶרְרָאִהֶען, וועל איך דיר עִמּוּאָם פֶּעֶרְמֵרֵיען. זי
וויסען אז איך בין קיין מערדער נישט, און... פרינץ בן הדור לעבט!
שלמון: פרינץ בן הדור לעבט? אַך, ווי גליקליך! און וואו
איז ער?

בן הדור: נישט ווייט פֿון דאנעם, און ווען דו ווילסט קאן איך
דיר איהם באלד פֿאַרשטעלען.

שלמון: אַ נײַן. נײַן! בעהיטע גאט! עהרער דא אױף דעם
מערדער־שען פלאץ, וויל איך איהם בעסער קינמאל
נישט זעהען! דא איז געפֿערליך, מען זוכט זיין טויט!
בן הדור: אבער ווען ער איז שוין דא?

שלמון: בעט איך דך, לויף געשווינד, בעשווער איהם ווי זיין
לעבען איז איהם לעב, אז ער זאל ווי אים שנעלסטען
פֿון דאנען פֿליהען! דען דא איז זיין לעבען קיין איין אויגענבליק
נישט זיכער!

בן הדור: ער ווייסט עס, אבער ער לאַכט דערפֿון.
שלמון: פֿון וואנען ווייסטו עס? (ער שקרעקט).

בן הדור: (קוקט זיך אים) שרעק ריך נישט אלטער! איך
אלײַן בין עס דער פרינץ בן הדור.

שלמון: גאט! זאל דאס וואהר זיין? זעה איך עס וואכענד?
ביסטו עס... מיין... פרינץ, מיין קעניג! זעה דיין
פֿאַט... דיין פֿאַטערס פֿריינד קניעט פֿאַר דיר (ער קניעט).

בן הדור: (הייבט איהם אויף און ציהט זיין דאָלך). אַט דינעווער
דאָלך, זאָל צײַט 24 שטונדען ראַכע נעמען פֿאַר

מיין ערמאָרדעטען פֿאַטער, און פֿאַר מיין בעליידגטע מוטער!
שלמון: (אויפֿשטעהענד) דו ביסט אבער נאָך צו יונג און צו
שוואַך דערצו.

בן הדור: איך בין יונג דאס איז וואהר, און אָפֿשר אויך נישט
אזא גרויסער העלד, אבער גענוג שטארק איז מיין

ארעם, ראכע צו נעמען פֿון אזא מערדער. און איך האָף אז מיין
פֿאַטערס גייסט וועט מיר אויך ביישטעהן... (עס הערט זיך טריט)
יעמאנד געהט, איך דארף מיך דאָ נישט ווײַזען. קום אלטער לאַמיר

אוועק פֿון דאָנען. (ביידע אָב טועף אין גאָרטען, אויפֿטרייט
עלמות און רחמה).

עלמות: רחמה'לע, איך שווער דיר ביי מיין אונגליקליך לעבען,
אז איך וועל עס קיינעם נישט דערצעהלען. זאָג מיר
קאָנסטו דעם מערדער פֿון פֿרינץ בן הדור?

רחמה: איך קאָן דיר נאָר אזוי פֿילע זאָגען אז דער מערדער
פֿון דעם פֿרינץ איז זעהר אַ נאָהנטער פֿריינד פֿון דיר,
און דאָס איבעריגע דארפֿסטו אליין פֿערשטעהן.

עלמות: איך פֿערשטעה וועמען דו מיינסט... מיין פֿאָטער.
אך ווי עלענר און אונגליקליך איך בין (וויינט, חנון
קומט צוריק פֿון שלאָס און בעמערקט ווי זי וויינט).

חנון: וואָס איז דאָס? אלעס פֿרעהט זיך איבער מיין זיגע! און
דו מיינ טאָכטער וויינסט?

עלמות: פֿערצייהע פֿאָטער, דאָס זענען מיטליידס טרערען, איך
האָב געשפּראָכען מיט דער געפֿאָנגענער קעניגין, זי
בעט דיר זאָלסט איהר פֿערשוינען מיט דיין ליעבעס אַנטראַגע.

חנון: נין! זי זאל מעהר נישט שפּאָמען פֿון מיר, זי מוז זיך
דאָצו ענטשליסען, זי מוז מיינע זין.

עלמות: פֿאָטער, האָב מיטלייד! טהו עס מיר צוליעב! אזוי
לאַנג ווי צפּורה וויינט, קאָן איך מיך נישט פֿרעהען.

חנון: און אזוי שפּריכט טיין טאָכטער? נין! נישט קיין טאָכטער
ביסטו מיינע, נין!

עלמות: פֿאָטער!..

חנון: שווייג! ווען דיין לעבען איז דיר ליעב זאל איך אזעלכע
טרערען מעהר נישט זעהן! ציטערען מוז יעצט אלעס
פֿאר מיר, נישט קיין פֿאָטער בין איך דיר! ועלכסט-הערשער
בין איך אין גאנץ אַראַביען, אלע מיינע פֿינדע האָב איך בע-
זעגט, דער איינציגער פֿינד פֿאר וועלכען איך האָב זיך געשראָקען
לעבט שוין אויך נישט! דער פֿרינץ בן הדור איז טויט.

עלמות: איך ווייס, מען האָט איהם ערמאָרדעט! און אָפּשר
נאָך מיין אייגענער...

חנון: עלמות! צופֿילע קלאָנסטו נאָך דעם פֿרינצען! זאָג, האָסטו

נישט געהאט מיט איהם עפעס געהימע בעציהונגען? ואג!
איך וויל עס וויסען!

עלמות: יא! אבער דער פרינץ בן הדור איז שוין טויט, ער
דארף שוין פאר דיר נישט מזרא האבען! און איך—
וואס קאנסטו מיר טהון? וואס קאנסטו מיר מעהר אונגלוקליך
מאלען ווי איך בין? — ווי וויסען אז איך האב געלעבט אפישער-יונגע.
הנון: און ווער איז דער פישער-יונג געוועזען?

עלמות: בן הדור פרינץ פון אראביען.

הנון: (שלידערט זי אוועק) שלאנג, אוועק פון מינע אייגען!
דו האסט נישט דין ווערט מיין טאכטער צו זיין!

רחמה: (ביי זיטע) ער איז נישט ווערט אומ טאכטער צוהאבען!
הנון: (צו עלמות) ווען דיין לעבען איז דיר ליעב, וואלסטו דער
קעניגען צפורה קיין ווארט דאפאן וואגען, ביז זי וועט
נישט מינע זיין.

עלמות: דו קעניגען וויסט שוין! איך האב איהר צו געשוואה-
רען, צו פערבליבען אויף עוויג איהר טרייע טאכטער,
און אז איך וועל זי מיט אלע מינע קרעפטען שניצען פאר יעדע
אונגעקערעכטיגקייט... און אז דו ווילסט קאנסטו מיך טויטען!

הנון: יא, איך טויטע דיר (ער האפט זי אן) מיט מינע אמגענע
הענד וועל איך דיר דערווערגען!

רחמה: הילפע, הילפע! (שלמין קומט אריין צו לויפען האפט
אן חנון, און שלידערט איהם אוועק).

שלמון: שמעה, אונמענש! הער גאטעס שטימע! זי בעפעהלט
לא תרצח! דו וואלסט נישט מארדען!

הנון: ווער האט דיר דאס רעכט געגעבען מיך צו וואהרנען?
שלמון: דער, וועלכער האט געהרג'ט דעם ברודער-טערדער
קיין. אנהיבאל אהנה? וואו איז דיין ברודער? דו מער-
דער! איך הער זיין שטימע! איך הער דאס רוישען פון זיין אונ-
שולדיג בלוט! (כלוקט איהם שטארק אן).

הנון: מענש, ביסטו וואהנונג! וואס קוקסטו מיך אזוי שוידער-
ליך אן? וואלע, וואלע! (עס קומען אן צו לויפען מולי-)

טער) פֿערטהייריגט די עהרע פֿון איינער קעניג! (די מיליטעריסטען
וואַרפֿען זיך אויפֿן אלטען).

עלמות: (אויף די קניע) פֿאָטער האָב מיטלייד מיט זיין גרויעס
האַר!

רחמה: פֿערצייהע איהם קעניג! ער איז נישט מיט אלעמען.
הנון: (שטויסט אוועק עלמות'ן) אוועק געה פֿון מינע אויגען!
ער איז א שפיאָן, אַפֿעררעטער!

כאר: אונזער גרויסען קעניג האָט ער דאָ בעליידיגט
אַ דער שופֿט! אַ דער שופֿט!

ער האָט פֿערדיענט דעם טויט, יאָ!
מערדער איהם גערופֿען, מערדער איהם גערופֿען!
ציהט יעדער זיין שווערד
שלאָגט איהם יאָ! (4 מאַהל)

טויט איהם שנעלער, אויף דער שטעלע!
שלמון: לא תרצח! דו זאָלסט נישט מאַרדען,
שרייט א שטימע פֿון דער ערד.

לא תגנוב! זאָלסט נישט בעגנב'נען.

גנב'ע נישט וואָס דעם צווייטען געהערט.

לא תחמוד! זאָלסט נישט גלוסטען

דיין חבר'ס ווייב. שטראָפֿען וועט דיך גאָט דערפֿאַר,
געטויטעט וועסטו ווערען.

דיין שטימע וועט קיינער נישט הערען

דו ביסט אַ מערדער! דו ביסט אַ מיראָן!

הנון: פֿאַרט מיט איהם אין קערקער געשווינד!

אַ, הערט נישט מיין פֿאָכטער, זי איז יאָ פֿאַלש,

פֿאַלש זענען איהרע טרערען!

שלמון: איהר זאָלט איהם נישט הערען,

דען אַ מערדער גלויבט נישט קיין טרערען.

האָט מיטלייד מיט מיר אצינד!

דען ער וויל, אוי יעצט, גאָר שווימען זיין אייגען, ליבעס קינד!

הנון: פֿאַלש יאָ זענען איהרע טרערען

איהר זאָלט זי קיינער נישט הערען!

שלמון: אמת יא זענען איהרע טרערען
איהר זאלט איהם קיינער נישט הערען! (אויפטרײט בן־הדור)

חנוך: דא קומט דער וואהרער פריינד!
ער זאל ענטשיידען צווישען אונז.

עלמות: פאטער, פאטער! מיר איז נישט גוט?
בן הדור: מיט פרישען מוטה, צירקולירען זאל דאס בלוט.

זינט קיין קנעכט, פערטיידיגט איינער רעכט!

גאט האט בעשאפען שפיעז און שווערד;

דער מענש זאל נישט זיין קיין שקלאף.

ווען זיין עהרע איז געשטערט,

זאל ער נאר קעמפפֿען פאר זיין ווערט,

ער זאל נישט דארפֿען זיין קיין קנעכט

ביי יעדען זאל נאר פריידען זיין. (ביים)

שלמון: נאר פארווערטס ער שרייבט צו מיין הערץ.

עלמות: קלינגען זאל ווער נאר קלינגען קאן
טראמפעטען שאלט, דראמעלט נאר אויך פלעטען

און זינגען נאר ווער זינגען קאן

שלמון: יא שאלען זאלט איהר מיט טראמפעטען.

כאר: קינדער פארווערטס, יא נאר פארווערטס.

יא נאר מוטיג קעמפפֿען פאר אונזער לאנד.

אלע האנד אום האנד,

פאר אונזער לאנד, פאר אונזער לאנד!

פֿאַר האַנד.

דריטער אַקט:

(די זעלבע דעקאראציע. עס הערט זיך אַטראַמעל-סינגאַל, באלד אויף דעם מאַרשירען אַרײַן עלמות פֿערקליידעט אַלס אנפֿירער פֿון מיליטער, נאָך איהר רחמה אַלס אַדידאַנד און נאָך זי מיליטער מאַרשירען אַײַנגע מאל אַרום דער ביהנע און געהען אָב אונטערן פּאַלאַץ).

באר: סאָלדאַטען זענען מיר,
פֿרעהליך גאָר אָהן אַ שיעור.
מאַרשירען איבעראַל,
ביים קאַנאַנען-שאַל.

דאָס איז דאָך זעהר שען
די ערשטע מוז נאָר געהן
ביי דעם קאַנאַנען-שאַל,
מאַרשירען איבעראַל.

עלמות: (אונטער די קוליסען) צום קאַמפּף,
פֿאַלען מוז דער לייב פֿאַר אונזער מאַכט (ערשיינט).

באר: גאַנצע טעג נאָר ערצילען,
טאָג און נאַכט נאָר שיצען
ווען קאַנאַנען אונז בעגריסען
און די ביקסען שיסען
מענשען-בלוט רינט אין דער גאַס.

סאָלדאַטען מאַכט קיין שפּאַס!
צושטערט, צוברעכט דעם פֿיינדעס מאַכט
מיט פֿיעל גלאַנץ און פּראַכט.

עלמות: אַײַנס, צוויי, דריי, פֿיער, אַ פֿייער שאַס!
פֿאַלען זאָל דער פֿיינד פֿאַר אונזער מאַכט.

עלמות, און באר: מאַרשירט מיט קוראָזש
פֿעהלט קיין ציעל!

איננס צוויי, דריי,

מאן ביי מאן ביים פלעטען שפועל.

ביים קאנאנען שאל ציעלען איבעראל! (אב).

צירעה: (קומט, קוקט זיך אום איבעראל) וואס פאר א ליארעס!

מיין אונגליקליכע קעניגען איז נאר וואס אינגעשלא-

פען. אך דו אונגליקליכע! זי קען קיין אויג נישט צוטהוין. נישט

זי עסט, נישט זי טרונקט, נישט זי שלאפט. וואס וועט נעבעך

זיין פון איהר דער סוף! שוין איבער צעהן יאהר אז זי וועט אזוי

דא געפאנגען. טאקע אין פאלען, אבער דאך א געפענגעניס.

שרעקליך מוז עס זיין צו ווערן געפאנגען אין שענע סאלאנען!

איך שמעל עס מיר פאר, פונקט ווי מען וואל אנדער שטעלען

מיין לפידות'ן צווישען קרוגען וויין, און טרונקען לא מיט אנאלף,

אפילו א טראפען נישט. א שענעם פנים האט עס, ווי א קאץ

נעבען א שישעל סמעטענע מיט א צוגעבונדענעם פוסקעל. קוק,

נלאץ מיט דו אויגען אבער א לעק טהון גאר לא!... אדער...

(טראמעל-סיגנאל) א פנים עס איז אצינד 12 ביי נאכט, און מען

געהט ביטען די וואך פארין שלאס, וואו בעהאלט מען זיך דא

ערגעץ! (זי בעהאלט זיך אונטער'ן בוים לינקס) דא וועט מען מיך

נישט בעסערקען! (עס קומען צוריק אן מארשירענד די וואך מיט

עלמות און רחמה. אלע שטעלען זיך ארום טויער, רחמה און

עלמות טרעטען פאר געהנטער).

רחמה: אזא יאהר אויף מיר וואס פאר א לייב-נווארדיע מיר

האבען, אבער צו וואס האסטו זי אין מיטען דער נאכט

צונויף גערופען?

עלמות: דער פאטער איז אין א גרויס געפאר, איך ציטער

מען וואל איהם נישט די נאכט נאך איבערפאלען און

ערמארדען.

רחמה: עס איז דאך דא זיין וואך!

עלמות: איך קאן עס קיינעם נישט פערטרויען, אליין מוז איך

וואכען פאר זיין שלאף-ציטער. (צו דער וואך) קומט

מיט מיר! (אלע אב, רחמה בלייבט).

רחמה: רחמה'לען דארף מען קיין פלינגער און מויל נישט אריין

לעגן, ווייל זי קאן איהם נאך אפֿ-בייסען. איך וויל, זי געפֿינט זיך אצינד צווישען צוויי פֿייערען, זאל זי אויסזאגען דעם פֿאטער, פֿעררהאט זי דעם געלועבטען. וועט זי נישט אויסזאגען, פֿער-ראהט זי דעם פֿאטער. מוז זי געבעך שטעהן צווישען די צוויי פֿייערען און פֿון בידע וויטען לעשען, און טאמער וועט עס נישט געהן וועט זי אליין אויך פֿערברענט ווערען. און דאס האט זי אליין צו-דאנקען דער ליבער. א, איך דאנק דיר, גאטעניו! איך בין דאך שוין נישט קיין יונג מיידעלע, שוין אריבער 16 יאהר קיין ענדערע, קיין ביז אונז, און בין נאך נישט פֿערלועבט. און אפילו מיין ירחמיאל'יקעל, איז נאך גלאט אזוי... דערווייל מוז מען זיך בעהאלטען דא ערגעץ, און ווידער זעהען וואס דא וועט פֿארקום מען, אזוי ווי דאמאלס. איך בין טאקע נאך גאר יונג, אבער דאך האב איך ליבע אליין צו וויסען, עס איז א פֿערגעניגען צו זעהען חאטש וואס יענער טהוט... (זי געהט צו צום בוים וואו צירעה איז בעהאלטען, צירעה גיט א קוויטש) אוי עפעס א אלטע קאטשקע! (לויפט צום צווייטען בוים און בעהאלט זיך).

לפירות: (קומט פֿון אונטערן שלאט שיכור) אריין געלאזט דעם פֿישער-יונג צו דער קעניגען, און באלד וועט זי מיט איהם ארויס קומען אהער... דארט האט זי מירא אפנים!... און גערעכט בנאמנות... א שפע קעניגען און... א גראבער פֿישער-יונג... א קשיה אויף א מעשה... נאך וואס איז מיטן קעניג? לאזט איהר אויף דער ליכטיגער שוין נישט ארויס... קיינעם צו איהר נישט אריין... ער איז אייפֿערזיכטיג... און גערעכט, בנאמנות של, ווי איך בין אייר דערצו... שען ווי גאלד... נישט צוגלייכען ווי מיין צרה!... (צירעה קוויטשעט פֿון אונטערן בוים) א, עפעס א קאטשקע! א, אויף רחמה'לען... וואלט איך אויך זיין אייפֿערזיכטיג! אוי רחמה'לע (רחמה קוקט אפֿיר פֿון בוים, א קוק!) א א קוק-ווקע דארט!... אבער וואס מיינט ער מיט דעם פֿישער-יונג? אפֿשר זי צווינגען? הא... ווילסט נישט א קעניג טא האסטו א גראבען פֿישער-יונג!... נו זיי א וואוילע קעניגן אזא יונג!... וואס, ווילסט נישט? א טראסק אין די ציידן... און קום חתונה האבען... (ער גיט א מאך מיט דער האנד מיט אזא קראפט אז

ער דרעהט זיך איבער און העכט זיך קוים אויף) מען מוז זיך דאָ
ערגעץ בעהאלטען און זעהען וואָס אַ גראַכער יונג טהוט... אלץ
האָב איך לייעב צו וויסען און הערען און זעהען און שווינגען...
(ער זוכט צו בעהאלטען זיך וואו. אין בייַדע זייטען בוימער הערט
ער קוויטשען און קו=קו=ווען. ענדליך בעהאלט ער זיך אונטער'ן
טויבען=שלאַג, עס קומט אָן צפורה מיט בן הדור פֿערשטעלט).
צפורה: זאָג מיר יונגער העלד, ווער ביסטו?

בן הדור: אַ פֿריינד פֿון דיין זוהן.

צפורה: זיי מיר הערצליך ווילקאמען. וואו האַסטו איהם גע-
זעהן צום לעצטען מאל?

בן הדור: ער האָט זיין נשמה אויסגעהויכט אויף מינע הענד.
איך בעווייז זיין נשמה...

צפורה: דו האָסט זיין לעצטען זנפֿץ געהערט! און איך זיין
טרייע מוטער. האָב דערצו נישט זוכה געוועהן! אַ,

זאָג מיר וואָס זענען געוועהן זיינע לעצטע ווערטער?

בן הדור: זיינע לעצטע ווערטער זענען געוועהן, אייל צו מיין
מוטער, זאָג איהר, שוין לאנג גענוג פֿליסען איהרע

טרערען אין געפֿענגעניס, איהר שטארבענדער זוהן לאָזט זי דאָרום
בעטען זי זאל הייראטען מיט דעם קעניג חנון אום עס זאל צוריק=

קעהרען רוהע און פֿריעדען אין מיין אַרעמען פֿאטער=לאַנד!

צפורה: וואָס! איך זאל דעם צוויי=פֿאַכטיגן מערדער הייראטען?
דעם מערדער פֿון מיין מאַן און מיין זוהן?!

זאָגסט, אז דאָס איז געוועהן זיינע לעצטע ווערטער? אַ דו עלענ-
דער! אויך דו ביסט איינער פֿון חנוך'ס איבער=געקויפטע... מער=

דער! געה! איך פֿערזאָלט דיך מיט איהם צוזאמען! (זי וויל אָבגעהן).
בן הדור: (פֿערשטעלט איהר דעם וועג) ערהאבענע יקענגען!

(ער וויינט).

צפורה: וואָס? דער קראַקאָדיל וויינט? מענשען! בין איך דען
אזוי טייער געזונקען אז מינע שקלאווען זאלען פֿון

מיר שפּאַמען?

בן הדור: איך שווער דיר ביי אלעם אז איך שפּאַט נישט!

צפורה: (בעדענקענד) ניין? זאָג=זשע מיר ווער ביסטו?

בן הדור: איך בין דיין וזהן... דיין וזהנס פריינד! איך וועל
דיר יעצט די ווארהייט זאגן: דיין וזהן בן הדור
לעבט, אזוי וואהר ווי איך לעב.

צפורה: ער לעבט! מיין וזהן לעבט? און פארוואס האסטו
ערשט געזאגט אז ער איז טויט?

בן הדור: (צו זיך) גאט! געב מיר קראפט איך זאל מיך נישט
פעררהאטן! (צו איהר) בן הדור לעבט! ער וואלט
יעצט פאר דיר געשטאנען ווען ער זאל נישט מורא האבען אז
דיין מוטער-הערץ זאל נישט פאר פריידע לידען דאכט. גלויב
מיר קעניגען! דיין וזהן שטעהט פילעל געהנטער צו דיר,
ווי דו גלויבסט.

צפורה: איז עס וואהר? (נאכדענקענד) אייל דיר יונגער-העלך!
פליה! זאג איהם ער זאל זיך זאפארט ענטפערנען.

ווייל דער טיראן איז דורשטיג נאך זיין בלוט!

בן הדור: ער ווייסט עס, קעניגען! אבער ער לאזט פון איהם.
צפורה: יונגער-מאן, דו אינטערעסירסט מיך! זאג מיר ווער ביסטו?
בן הדור: א פלישער פון חבור. איך פערעהרע דיר קעניגען,
ווי אן'אייגענע מוטער!

צפורה: איך בעשווער דיר נאך אמאל, זאג מיר! לעבט מיין וזהן?
בן הדור: איך שווער דיר ביי דעם אל חי וקים, אז אין א
קורצע צייט וועסטו איהם האלטען אין דינע ארעמס!

לעב-וואהל גרויסע קעניגען איך עמפעהלע מיך.

צפורה: ווארט נאך איין אויגענבליק ווען איך זעה דיר, דאז
זיך מיר אז מיין וזהן שטעהט פאר מיר! מיין הערץ
איז ערפרעהט, דו האסט מיר פרישען מוטה געגעבען. מיט גע-
דולד וועל איך מיינע לידען ערטראגען! איך דאנק דיר, יונגער
עדלער מאן. זאג מיר, איך בעט דיר, וואס האט מיין לעבעדיג-
גער וזהן בעפילען?

בן הדור: הערע קעניגען זיינע ווערטער, גראדע ווי ער זאל
פאר דיר דא שטעהן: מוטער! (וויינט) — זאגט ער
צו מיר וויינענד — גאטס וועג איז דונקעל אבער גערעכט. ווען
גאט האט בעשלאסען דעם אינטערגאנג פון דער יודישער מלוכה

אין אראביען, זאלען מיר אונטער געהען ווי די זון אין פולען גלאנץ! אזוי האט ער געזאגט און זיך שטארק צווייגט.

צפורה: דערפאר אבער זאל איהם דער גרויסער גאט בענטשען.

בן הדור: ווען די קעניגען, ווילסט דו זיין ווען בענטשען, זיך

איהם די ברכה דורך מיר, און איך וועל זי איהם

איבערגעבען ווארט אים ווארט. (קניעט) איך בין בערייט קעניגען

דיין זענען צו עמפאנגען.

צפורה: גאט! מיינע ליידען זענען געהיילט! הערצו דאס געבעט

פון א מוטער: גרויסער גאט פון ישראל! וואך איבער

מיין קינד, שטיץ זיין יוגער, זי זיין אנפיהרער און די גרעסטע

געפאהרען, שטרעק איהם אויס דוין האנד ווען ער פאלט, און

פיהר איהם צוריק אויף דעם טראגן פון זיין פאטער, אמן!

בן הדור: אמן! (זי הייבט איהם אויף) אויף מיין גאנץ לעבען

וועל איך קיין איינציג ווארט פערגעסען.

צפורה: היינט וועל איך פון צייט 17 יאהר אהער די ערשטע

נאכט קענען רוהיג שלאפען. גאט זאל עס דיר בעלוינען!

קום יונגער העלד! (ביידע אב, רחמה, צירעה און לפידות זינגען

פון זייערע בעהעלטניסע).

לפידות: קרא, קרא! זאל מען מיינען איך בין א וואראנע.

צירעה: איך שווער דאס איז דער טרונקער, מיין מהנה...

קווא, קווא! זאל מען מיינען אז איך בין א זשאבע.

לפידות: איך וואלט געשוואהרען, עס איז מיין אלטע שקראבע...

רחמה: קו, קו! זאל מען מיינען אז איך בין א קוקאווקע.

לפידות: דער קוקוק, זעהט איהר, געפעלט מיר דוקא.

קרא, קרא, קרא, ווער איז עס דארטען דא?

צירעה: קווא=קווא, קווא=קווא, קינער איז נישטא!

רחמה: קו=קו, קו=קו.

לפידות: קרא, קרא, קרא, קרא.

צירעה: וואס קראקעסט דו, אלטער שפור?

וואס איז דא געשעהן

מיט דער קוקאווקע זיס ווי צוקער?

איך וואלט געוואלט זי זעהען.

לפידות: וואס קוואקעסט דו אלטע שפּלה
 ס'ווייסט מיין הערץ, איך שווער
 די קוקאווקע איז א וואהלע
 קומט-זשע נאָר אהער! (אלע געהן אפּיר)

רחמה, נאכהער אלע דריי:

נישט זיין א מענש נאָר זיין א קוקאווקע
 איז שוין באלד פדאי
 איך וואלט געפלויען ווי א פויגעל
 נאָר פראנק און פריי.

צירעה: נישט זיין א מענש האַטש א וואַראַנע, איז פדאי
 געגעבען וואלט איך אויף מיין שכור א שפּי,
לפידות: נישט זיין א מענש האַטש א זשאכע איז פדאי
 וואלט איך געווען פון מיין צרה פריי.

אלע: קו=קו! קרא=קרא! קווא=קווא!
 דער פויגעל מיט זיין פליעגעלע
 דער שיפור מיט זיין קריגעלע
 דער וואלקען מיט זיין רויך
 פליהען אלע אין דער הויך.
 יעדער וויל נאָר וואנדערן
 פון איין אָרט צום אנדערן... (מאנצען).

(עס קומט אן חנון נאָך איהם עלמות מיט'ן כאָר פון
 לינקס טיעף פון גארטען. דאָס מיליטער בלייבט
 שטעהן ארום טויער).

עלמות: פאָטער! א גרויס געפאָהר שוועבט איבער דיר! היט
 דיך נאָך די נאכט! איך האָב מיך אליין פערקלייט=
 דעט, אום דין צו היטען...

חנון: נאריש קינד! חנון לאכט פון יעדען געפאָהר. גלויבסטו
 אז איך בעזויץ א ווייבערשע נשמה אזוי ווי דו?

לפידות: מען רעדט געשמאק אז בן הדור לעבט.

עלמות: פאָטער! מיר שטעלט זיך שלעכטעס פאָר!

חנון: איך וואל שרעקען? איך, חנון, פאר א געדערניגען
 שקלאווע? א, ניין! (ער לאזט זיך געהן אין שלאס).

עלמות: איך מוז מיר אנדערש ראטהען. (רופט) וואכע! אהער!
(זי קומען נעהנטער און שטעלען זיך אונטער עלמות
און רחמה). איהר וועט מיר העלפען, מינע פריינד, פון געפאהר
צו פעהרנטען זיך פון ביידע זייטען.

רחמה: מיר וועלען קעמפפען ווי די העלדען! (עס קומען אן
צפורה און בן הדור פון שלאס קעגען איבער חנון. חנון
בלייבט שטעהן).

חנון: קום נעהנטער, שקלאווע! זאג! ביסטו דער זעלבער פאר
וועלכען די האסט דיר אויסגעגעבען? דו שוויגסט?..
שופט! ציטער ווען די האסט מיך בעטראגען! (ווייל איהם שטעכען).
עלמות: (שטעלט זיך אן מיטען) האב מיטליד! געדענק דיין
שבועה!

רחמה: (שטויסט אוועק בן הדור'ן און שטעלט זיך נעבען עלמות)
מיר וועלען איהם אפהיטען.

חנון: (צו צפורה'ן) און דו שטאלצע קעניגען! האסטו דיר די זאך
גוט איבערלעגט? עס איז די העכסטע צייט, דיין פערניכט-
מונג זאל בעוועגען דיין נארישען שטאלץ, און זאלסט שוין צוהע-
רען די זיסע שטימע פון דער ליבער!

צפורה: אומזיסט איז דיין בעמיהען, מיין ענטשלוס ווייסט שוין!
חנון: ווילסטו דיר מיט געוואלט אומגליקליך מאכען?

צפורה: אין געגענטהייל! איך וויל עס נישט! און דאדורך וויל
איך פון דיר נישט וויסען...

חנון: רייז נישט אויף מיין גרויס-צאָרן, שטאלצע צפורה!

צפורה: (שטאלץ) קעניגען, הייס איך פאר דיר!

חנון: (בעסטענד) קעניגען! צפורה! נאך האסטו צייט צו רייכען
מיר דיין האנד.

צפורה: וועמען? דעם מערדער פון מיין מאן? קיינמאל!

חנון: איז דאס דיין פעסטער בעשלוס?

צפורה: יא, און דו עוויגער גאט! שיטץ מיך פון דעם טיראן!

חנון: (עררעגט) צעהל דיר מיט דיינע ווערטער!

צפורה: איך צעהל זיי, און דו חנון הער! מיין פליך זאל דיר
עוויג פערפאלגען! דיין וועג זאל שטענדיג מיט בלוט

פֿערגאָסען זײַן! מױט און פֿערדערבען זאָל זײַן דײַן האַכצײַטס־
פֿעסט! בײַ דײַנעם לעבען זאָלסטו זעהען דאָס גהינס! פֿערשאָל־
טען זאָלסטו זײַן פֿון גאָט און פֿון מענשען—הימל און ערד זאָלען
דיך אויף אימער און עוונג פֿערפֿאָלגען, און די נאָטור זאָל דיר
בעצײַלען ווי קו'ען מיט'ן נאָמען: מערדער! טיראן!
חנוך: (בעז) שוויג דו וואהנזינגע! וואַכע! טהוט אייער פֿאָלייט!
שלעפט זי מיט געוואלט אין דעם האַכצײַטס זאל! (די וואַכע
נעהמען איהר).

צפורה: האָט מיטלייד, מיט אַ שוואַלדע פֿרוי! גאָט נעהט דו
דיך אָן פֿאַר מיר! בן הדור מײַן זוהן! ווען דו זאָלסט
זעהען, וואָס דער טיראן מאַכט מיט דײַן מוטער!
חנוך: (בעפֿעהלט) פֿיהרט זי אוועק! (בן הדור לויפט אריין).
בן הדור: (שטאַלץ) האלט אײַן דײַן צאָרן!
חנוך: פֿאַנגט איהם אויך!

בן הדור: מיך? שטאַרב דו מערדער! (ער וויל איהם שטעלען
מיט זײַן דאָלד, עלמות פֿאַלט אריין אין דערמיט).
חנוך: מערדער! מיט אַ טויזענד־פֿאַלען מױט זאָלסטו שטאַרבען!
ביז דו וועסט בעקענען דאָס געהיימניס!
בן הדור: עלענדער טיראן! איך פֿעראַכטע דיך און דײַנע דראָ־
הונגען! איך וויל מיך פֿאַר דיר מעהר נישט פֿער־
שטעלען! (ער רייסט אַרונטער זײַן בערדעל) זעהסטו ווער איך בין?
איך בין בן הדור דער פֿרינץ פֿון אַראַביען!
צפורה: (פֿאַלט אויף בן הדור'ן) מײַן זוהן!

(זיי אומאַרמען זיך, חנוך בלייבט שטעהן ערשראָקען,
רחמה האַפט אַרום עלמות'ן, און נאָך אַ פּויע ווײַזט
אָן חנוך דער וואַך און זיי רינגלען אַרום צפורה'ן און
בן הדור'ן).

פירטער אקט.

(עס שטעלט פֿאַר אַ טראָהן-זאַל בעוואַכט אַרום מיט מיליטער.
פֿון דער זייט לונקס אַ גרויס פֿאַלק פֿערשטעלט ווי בעטלער.
פֿאַר זינגט; בעת דעם זינגען טראַגט מען אַרײַן שלמוֹן'ען
אויף דעם קעניגליכען טראָג-וואָגן אַרום מיט פֿענער —
חנוּן און דאָס מיליטער לאַכען).

כאַר : מיר זענען בעטלער
און בעטלען ניט...
מיר זענען שלעפּער
און שלעפּען זיך ניט...
אויך בלינדע זענען מיר
גאָר אַהן אַ שיעור,
און פֿיהרען מוז מען אונז תּמיד
אַינער פֿריהער (מען טראַגט אַרײַן שלמוֹן אַלס בעטלער).
שלמוֹן : איך בין דער בעטלער-קעניג
און בעטל גאָר אַהן אַ שיעור...
וויפֿעל מען גייעט מיר איז אַלץ וועניג,
ווייל איך בין אַ קאָליקע אויף אַלע פֿיער...
כאַר : מיר מאַרשירען און שפּאַצירען אַרום די וועלט
און שפּאַצירען און קאַסירען אײַן דאָס קצבה-געלד,
וואוּ ס'איז אַ שמחה ווײַסען מיר באלד,
אַבער בעטלען שטיל אַהן אַ געוואלד...
חנוּן : בראַוואַ מינע געסט! היינט זאָלט איהר בײַ מיר בעקומען
אַזוי פֿיעל צו פֿרעסען און צו טרינקען, אז איהר זאָלט
קענען דערנאָך אַ גאנצן יאָהר אײַערע מיילער פֿערשליסען.
שלמוֹן : קאָן דער אלטער בעטלער אויך ווײַסען וואָס פֿאַר
אַ יום-טובּ איז היינט?